

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Επιχειρηματικότητα Νέων

Οδηγός για Συμβούλους και Καθηγητές
Παγκόσμια αγορά

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

παιδιά
κορίτσια
γυναίκες
μητέρες
επιχειρηματίκότητα Νέων
Οδηγός για Συμβούλους και Καθηγητές

ΑΘΗΝΑ 2007

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΝΕΩΝ

Πρόεδρος
Οδυσσέας Π. Κυριακόπουλος

Copyright - 1998 Junior Achievement Inc., Colorado Springs, Colorado, USA

Copyright - 2007 για την Ελλάδα,
Σωματείο Επιχειρηματικότητα Νέων

ISBN: 960-337-040-1

Παγκόσμια Αγορά

Οδηγός για Συμβούλους και Καθηγητές

Το κείμενο αυτό είναι η ανατύπωση της δεύτερης έκδοσης στην ελληνική γλώσσα του βιβλίου:

«THE INTERNATIONAL MARKETPLACE Guide for Consultants and Teachers».

Το βιβλίο προορίζεται να χρησιμοποιηθεί, ως υποστηρικτικό υλικό, στο Πρόγραμμα «Επιχειρηματικότητα Νέων», για την ενίσχυση και καλλιέργεια των πνεύματος της επιχειρηματικότητας των νέων, σε αριθμό σχολείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα.

Τα κείμενα, τα οποία προέρχονται από υλικό του Junior Achievement International, μεταφράστηκαν από το Ίδρυμα Ευγενίδου, έγινε μια πρώτη επεξεργασία-προσαρμογή τους στην ελληνική πραγματικότητα σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Διοίκησης Επιχειρήσεων και η προσαρμογή συμπληρώθηκε με τη βοήθεια και την εποπτεία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

Η ανατύπωση γίνεται με πρωτοβουλία των Σωματείων Επιχειρηματικότητα Νέων (ΣΕΝ), σε συνεργασία με το Ίδρυμα Ευγενίδου και με την ευγενική χορηγία της Citigroup Foundation.

Πίνακας Περιεχομένων.

Πρόλογος	5
Γενική Άποψη του Προγράμματος	6
Υλικό του Προγράμματος	8
Προετοιμασία για την Τάξη	10
Ανασκόπηση των Δραστηριοτήτων	12
Υπόβαθρο	15
Κύριος Κατάλογος Υλικού	18
Έννοιες του Προγράμματος	19
Δεξιότητες του Προγράμματος	20

► Δραστηριότητες των Βοηθήματος.

1. Επίκαιρα	21
2. Προστιθέμενη Αξία Παραγωγής	28
3. Παιγνίδια Εμπορίου	37
4. Προσδιορισμός Πόρων	47
5. Το Ερημικό Νησί	54
6. Πλεονέκτημα Διεθνούς Εμπορίου	59
7. Φραγμοί Εμπορίου	65
8. Νομισματικές Ισοτιμίες	74
9. Διεθνείς Θέσεις Εργασίας	85
10. Αναπτυξιακό Περιβάλλον	92
Ορολογία	98
Έντυπο Σχολίων	101

Πρόλογος

Το Πρόγραμμα αυτό σκοπό έχει να εκπαιδεύει νέους, ώστε να κατανοήσουν τη λειτουργία της αγοράς και των επιχειρήσεων, προκειμένου να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής τους.

Στα πλαίσια του Προγράμματος προβλέπονται κύκλοι μαθημάτων σχετικά με την οικονομία και τις επιχειρήσεις για μαθητές του Γυμνασίου, του Ενιαίου Λυκείου και των Τ.Ε.Ε. Η ύλη των κύκλων είναι οργανωμένη κατά βοηθήματα.

Έτσι: το βοήθημα *Η Οικονομία και Έγγ* παρέχει τη δυνατότητα στους μαθητές να εκτιμήσουν τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντά τους, να διερευνήσουν προοπτικές σταδιοδρομίας, να διδαχθούν δεξιότητες αναζήτησης εργασίας και να εξασκήσουν προσωπική και οικογενειακή οικονομική διαχείριση.

Το βοήθημα *Η Επιχείρηση σε Δράση* περιγράφει τα βασικά χαρακτηριστικά ενός συγκεκριμένου οικονομικού συστήματος και το ρόλο των επιχειρήσεων σε αυτό.

Το βοήθημα *Παγκόσμια Αγορά* προετοιμάζει τους μαθητές ώστε να αντιληφθούν τον τρόπο με τον οποίο αυτοί συνδέονται, μέσω του εμπορίου, με ανθρώπους και πολιτισμούς ανά τον κόσμο.

Γενική Άποψη του Προγράμματος

Οι μαθητές που θα συμμετάσχουν στο πιλοτικό Πρόγραμμα της *Επιχειρηματικότητας Νέων* διδάσκονται βασικές οικονομικές αρχές και ανακαλύπτουν πώς λειτουργούν οι επιχειρήσεις. Αυτές οι αρχές βοηθούν τους μαθητές να κατανοήσουν το οικονομικό τους περιβάλλον και τους προετοιμάζουν για ακαδημαϊκή εκπαίδευση και την επίτευξη των στόχων τους κατά τη διάρκεια της ζωής τους. Διερευνούν επίσης τα ενδιαφέροντα και τις προοπτικές για τη σταδιοδρομία τους. Κάθε εβδομάδα, για οκτώ με δέκα εβδομάδες, εθελοντές από επιχειρήσεις λειτουργούν ως παραδείγματα ατόμων που εργάζονται σε επιχειρήσεις, διευθύνουν συζητήσεις, οργανώνουν δραστηριότητες και εμπλουτίζουν το Πρόγραμμα με τις δικές τους εμπειρίες και τις επιχειρηματικές τους γνώσεις.

Οι εθελοντές παρουσιάζουν δραστηριότητες σε μια ή περισσότερες ενότητες. Το υλικό κάθε μίας από τις ενότητες περιέχει λεπτομερή σχέδια δράσης, βιβλία πληροφόρησης των μαθητών και πρόσθετο υλικό για την εξασφάλιση μίας επιτυχημένης εμπειρίας για τους μαθητές, τους καθηγητές και τους εθελοντές.

Γενική παρουσίαση του περιεχομένου των βοηθημάτων του πιλοτικού Προγράμματος *Επιχειρηματικότητα Νέων*.

► *H Οικονομία και Εγώ.*

Το Πρόγραμμα αυτό βοηθά τους μαθητές να αξιολογήσουν τις προσωπικές τους ικανότητες και ενδιαφέροντα, να διερευνήσουν επιλογές για τη σταδιοδρομία τους, να αναπτύξουν ικανότητες εύρεσης εργασίας και να ανακαλύψουν την αξία της μόρφωσης. Μαθαίνουν την έννοια του προϋπολογισμού, την οικογενειακή και ατομική χρηματοοικονομική διαχείριση και τη χρήση και κατάχρηση της πίστωσης.

► *H Επιχείρηση σε Δράση.*

Το Πρόγραμμα αυτό βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν τα βασικά χαρακτηριστικά της οικονομίας της αγοράς και το ρόλο των επιχειρήσεων σε αυτήν. Οι μαθητές μαθαίνουν τα στάδια οργάνωσης μίας επιχείρησης αλλά και της παραγωγής και προώθησης του προϊόντος. Μελετούν επίσης τις κοινωνικές υποχρεώσεις μίας επιχείρησης και το ρόλο του κράτους σε μία ελεύθερη οικονομία.

► *Παγκόσμια Αγορά.*

Το Πρόγραμμα αυτό βοηθά τους μαθητές να κατανοήσουν πώς είναι συνδεδεμένοι, μέσω του διεθνούς εμπορίου, με ανθρώπους και πολιτισμούς ανά τον κόσμο. Το Πρόγραμμα ξεκινά εξετάζοντας τους πόρους που διαθέτουν ορισμένα κράτη, και τον τρόπο με τον οποίο οι πόροι συμβάλλουν στην κουλτούρα, τη διακυβέρνηση και το οικονομικό σύστημα αυτών των κρατών. Στη συνέχεια παρουσιάζονται τα οφέλη του διεθνούς εμπορίου και η σημασία των διεθνών οικονομικών ζητημάτων.

Αγαπητέ Σύμβουλε:

Ευχαριστούμε που παρουσιάζεις το βοήθημα *Παγκόσμια Αγορά* στους μαθητές της τάξης αυτής. Ως εθελοντής από τον επιχειρηματικό κόσμο, αποτελείς ένα σημαντικό παράδειγμα. Στην πραγματικότητα ενδέχεται να είσαι το μοναδικό άτομο από τον κόσμο των επιχειρήσεων, με το οποίο οι μαθητές έχουν τακτική επικοινωνία.

Γνωρίζομε ότι η παρουσίαση του βοήθηματος *Παγκόσμια Αγορά* θα αποτελέσει πρόκληση και μία ευχάριστη και χρήσιμη εμπειρία για σένα. Και εξαιτίας του χρόνου που θα διαθέσεις και της προσπάθειάς σου, οι μαθητές θα κατανοήσουν καλύτερα τις ευκαιρίες, που έχουν στο σύστημα της ελεύθερης οικονομίας.

Σου συνιστούμε να πραγματοποιήσεις μία συνάντηση σχεδιασμού με τον καθηγητή καθώς και να επισκεφθείς την τάξη («προπαρασκευαστική» επίσκεψη) πριν από την πρώτη σου παρουσίαση. Αυτή η επίσκεψη θα σε βοηθήσει να γνωρίσεις τις ανάγκες των μαθητών και να προσαρμόσεις ανάλογα την παρουσίασή σου, ώστε να καλύψεις τους στόχους του Προγράμματος και του καθηγητή. Εστίασε την προσοχή σου στους στόχους, για τους οποίους έχετε συμφωνήσει με τον καθηγητή ότι είναι οι περισσότερο σημαντικοί.

Τα μαθήματα στα πλαίσια του Προγράμματος αυτού αξιολογούνται και αναθεωρούνται τακτικά, ανταποκρινόμενα στα σχόλια των καθηγητών και των συμβούλων. Στείλε μας τις δικές σου ιδέες και προτάσεις στα έντυπα σχολίων, τα οποία συμπεριλαμβάνονται στο υλικό σου.

Υλικό του Προγράμματος

Κάθε πακέτο περιέχει το υλικό που θα χρειασθείτε για την επιτυχή διεξαγωγή του Προγράμματος. Παρακαλείσθε να εξετάσετε όλα τα υλικά και να επικοινωνήσετε με το τοπικό γραφείο της Επιχειρηματικότητας Νέων, εάν το πακέτο σας είναι ελλιπές.

Οδηγός για Συμβούλους και Καθηγητές.

Ο Οδηγός του Καθηγητή βρίσκεται στο φάκελο του Καθηγητή. Ο Οδηγός έχει σχεδιαστεί έτσι, ώστε ο χρόνος προετοιμασία σας να είναι ο ελάχιστος δυνατός.

Υπόβαθρο - Αυτές οι τρεις σελίδες συνοψίζουν τις βασικές έννοιες που παρουσιάζονται στις Δραστηριότητες.

Κύριος Κατάλογος Υλικού - Για τη διευκόλυνσή σας, ένας κύριος κατάλογος υλικού χορηγείται στη σελίδα 18.

Σχέδια Δράσεων.

Γενική Αποψη - Σύνοψη της Δραστηριότητας παρέχεται για τους συμβούλους και τους καθηγητές.

Στόχοι - Αποτελέσματα εκμάθησης: παρουσιάζουν τις δεξιότητες και τις γνώσεις που θα αποκτήσουν οι μαθητές από κάθε Δραστηριότητα.

Έννοιες και Δεξιότητες - Για κάθε Δραστηριότητα καταγράφονται αντί - στοιχεις Έννοιες και Δεξιότητες.

Προετοιμασία - Εδώ παρέχεται πληροφόρηση για την προετοιμασία κάθε Δραστηριότητας.

Υλικό - Αυτή η ενότητα αναφέρει το απαραίτητο υλικό για την κάθε Δραστηριότητα. Πρόσθετο υλικό ενδεχομένως να χορηγηθεί.

Παρουσίαση - Αυτό το λεπτομερές κείμενο καθοδηγεί τους συμβούλους κατά τη διάρκεια της Δραστηριότητας και της συζήτησης, εξασφαλίζοντας την ομαλή παρουσίαση των στόχων. Κάθε Δραστηριότητα απαιτεί τουλάχιστον 45 λεπτά, οπότε προγραμματίστε ανάλογα το χρόνο σας.

Περίληψη και Ανασκόπηση - Ενδείκνυται οι σύμβουλοι να επισημαίνουν ξανά τους στόχους πριν την ολοκλήρωση κάθε Δραστηριότητας.

Ανθρώπινες Δεξιότητες - Αυτές οι μεταγενέστερες Δραστηριότητες προσφέρουν στους μαθητές ευκαιρίες να εφαρμόσουν έννοιες και δεξιότητες που παρουσιάσθηκαν στη Δραστηριότητα. Μπορούν να παρουσιαστούν είτε από το σύμβουλο είτε από τον καθηγητή, ανάλογα με το διαθέσιμο χρόνο.

Περίγραμμα Παρονοσίασης - Ένα περίγραμμα ακολουθεί το λεπτομερές σχέδιο Δραστηριότητας, προκειμένου να παροτρύνει τους συμβούλους να προσθέσουν τις προσωπικές τους σημειώσεις ενώ επιτυγχάνουν τους στόχους της Δραστηριότητας.

Απαραίτητη Ορολογία - Όροι λεξιλογίου, που εισάγονται σε αυτό το Πρόγραμμα βρίσκονται στο τέλος του οδηγού. Αυτό το λεξιλόγιο βρίσκεται επίσης και στο Βιβλίο του Μαθητή.

Βιβλίο του Μαθητή.

Το πακέτο περιέχει το Βιβλίο του Μαθητή *Παγκόσμια Αγορά*. Το καλύτερο θα ήταν το βιβλίο αυτό να παραμένει στην τάξη στο χρόνο που μεσολαβεί μεταξύ των παρουσιάσεων σας. Οι Δραστηριότητές του είναι στενά συνδεδεμένες με τα σχέδια δράσεων και τις ανθρώπινες δεξιότητες. Απαντήσεις - κλειδιά δίνονται μαζί με το σχέδιο δράσης στον οδηγό σας.

Βεβαιώσεις Παρακολούθησης του Προγράμματος.

Βεβαιώσεις για τους μαθητές που πιστοποιούν τη συμμετοχή τους στο Πρόγραμμα, έχουν συμπεριληφθεί στο πακέτο. Θα χρειαστεί να προμηθευθείτε έναν επικυρωμένο κατάλογο της τάξης από τον καθηγητή, προκειμένου να συμπληρώσετε τις Βεβαιώσεις. Παρακαλώ να βεβαιωθείτε ότι σε κάθε Βεβαίωση έχετε σημειώσει σωστά το όνομα κάθε μαθητή και έχετε υπογράψει.

Προγραμματίστε με τον καθηγητή τον πιο αποτελεσματικό τρόπο διανομής των Βεβαιώσεων και παροτρύνετε τους μαθητές να τις δείξουν στις οικογένειές τους.

Προετοιμασία για την Τάξη

Προγραμματίστε μία συνάντηση σχεδιασμού με τον καθηγητή, πριν από την πρώτη σας δραστηριότητα με τους μαθητές. Αυτός ο χρόνος θα σας βοηθήσει να προσδιορίσετε τους ακριβείς στόχους του Προγράμματος και να γνωρίσετε τα ενδιαφέροντα και τις ανάγκες των μαθητών. Συζητήστε τους δικούς σας στόχους για το Πρόγραμμα με τον καθηγητή και ρωτήστε αυτόν, σχετικά με τις Δραστηριότητες, που οι μαθητές προτιμούν περισσότερο, τις γενικές ικανότητές τους και τις προτάσεις του για τη διεύθυνση της τάξης. Δώστε στον καθηγητή το φάκελο του Καθηγητή.

Είναι αλήθεια ότι οι καιροί άλλαξαν από τότε που ήσασταν στο σχολείο, καθώς και οι μαθητές. Όχι όμως όσο νομίζετε! Αν αφιερώσετε λίγο χρόνο για να απαντήσετε στις ακόλουθες ερωτήσεις, θα είσθε σε θέση να κατανοήσετε πολλούς από τους μαθητές στην τάξη σας.

Κατά τη διάρκεια της επίσκεψής σας στην τάξη, λάβετε υπόψη σας τα παρακάτω:

- Πόσοι είναι οι μαθητές; Γνωρίζοντάς το θα μπορείτε να αποφασίσετε πώς θα χωρίσετε την τάξη σε μικρές ομάδες;
- Πώς ο καθηγητής, παροτρύνει την τακτική συμμετοχή; Για παράδειγμα, οι μαθητές σηκώνουν τα χέρια τους; Πώς αντιμετωπίζει ο καθηγητής τις διακοπές;
- Τι κάνει ο καθηγητής ώστε οι μαθητές να αισθανθούν άνετα και με ισχυρή αυτοεκτίμηση; Υπάρχει κάτι που εσείς θα κάνατε διαφορετικά;
- Διαθέτει η τάξη ρολόι τοίχου ή θα πρέπει εσείς να φέρετε ρολόι χειρός;
- Μπορείτε να προβάλετε διαφάνειες; Διαθέτετε τον απαραίτητο εξοπλισμό για να τις προβάλετε;
- Πώς είναι η διάταξη του χώρου; Θα χρειαστεί να μετακινήσετε γραφεία ή καρέκλες για κάποιο μέρος της παρουσίασής σας;

- Θα μπορούσατε να υπολογίζετε στη βιόθεια του καθηγητή; Βλέπετε ενδεχόμενα προβλήματα σχετικά με την παρουσίασή σας ή σχετικά με την τάξη; Προσπαθήστε να συζητήσετε τις παρατηρήσεις σας με τον καθηγητή.

Η πιο ενδιαφέρουσα πλευρά της τάξης σας θα είναι το εύρος της ποικιλίας στις αντιλήψεις των μαθητών, το επίπεδο ωρίμανσή τους και τα ενδιαφέροντά τους. Πράγματι, θα ανακαλύψετε σύντομα ότι οι μαθητές έχουν κοινωνικές και προσωπικές ανάγκες. Αυτός είναι ένας καλός λόγος για να προσεγγίσετε τους μαθητές με ειλικρίνεια και σεβασμό. Μάθετε τα ονόματά τους και απευθύνετε τους φιλοφρονήσεις, ώστε να παροτρύνετε τη συμμετοχή τους. Αν σας επιτραπεί, δώστε τους διάφορα βραβεία, όπως μπισκότα, καραμέλες ή αντικείμενα με τυπωμένο το λογότυπο της εταιρείας σας. Τέλος προσαρμόστε, στο μέτρο του δυνατού, τις δραστηριότητες με τις εμπειρίες των μαθητών.

Ενώ εσείς έχετε τη μεγάλη ευθύνη για την παρουσίαση του Προγράμματος, ο καθηγητής έχει την πρωταρχική ευθύνη για την επιτυχία του.

Ζητήστε από τον καθηγητή:

- Να βρίσκεσθε σε διαρκή επαφή για το πώς να επικοινωνείτε αποτελεσματικά με την τάξη.
- Να προβεί σε ανασκόπηση ή εισαγωγή σε έννοιες, ώστε να προετοιμάσει τους μαθητές για την επίσκεψή σας.
- Να παραμείνει στην τάξη κατά τη διάρκεια των παρουσιάσεών σας, προκειμένου να σας βοηθήσει και να πειθαρχήσει τους μαθητές, στην περίπτωση που θα χρειαστεί.
- Να εξηγήσει την πολιτική του σχολείου και να σας ενημερώσει για όποιες αλλαγές προγράμματος ή ημερομηνίας. (Βεβαιωθείτε ότι ανταλλάξατε τηλέφωνα, ώστε να μπορείτε να επικοινωνήσετε μεταξύ σας εκτός σχολείου).
- Να σας βοηθήσει στη χρήση οπτικοακουστικού εξοπλισμού και στο σχεδιασμό επιτόπιων επισκέψεων, όταν αυτό ενδείκνυται.

Ανασκόπηση των Δραστηριοτήτων

Μετά την «αναγνωριστική» επίσκεψη και αφού θα έχετε συναντηθεί με τον καθηγητή, θα έχετε πλέον αποκτήσει την απαραίτητη πληροφόρηση για τις επισκέψεις σας στις τάξεις. Τα ακόλουθα βήματα θα σας βοηθήσουν επιπλέον να προγραμματίσετε τις επισκέψεις σας.

1. Μελετήστε κάθε σχέδιο Δραστηριότητας καθώς και τη σχετική Δραστηριότητα στο Βιβλίο του Μαθητή, πριν από κάθε επίσκεψή σας.
2. Προβείτε σε ανασκόπηση των στόχων της Δραστηριότητας. Καλύπτουν τους στόχους σας;
3. Διαβάστε σχετικά με τις απαιτήσεις προετοιμασίας. Θα έχετε αρκετό χρόνο για τη συγκέντρωση του υλικού;
4. Φανταστείτε τον εαυτό σας να παρουσιάζει τις Δραστηριότητες. Αποφασίστε αν χρειάζεται να τροποποιηθούν, ώστε να συμφωνούν με το προσωπικό σας ύφος.
5. Ανάλογα με το προσωπικό σας ύφος και τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των μαθητών, θα χρειαστεί περισσότερος ή λιγότερος χρόνος από τον αναμενόμενο για τις Δραστηριότητες. Προγραμματίστε περισσότερο χρόνο, αλλά να ξέρετε πώς να πραγματοποιήσετε συντομότερα μία δραστηριότητα, αν χρειαστεί.
6. Πώς μπορείτε να εμπλουτίσετε τις Δραστηριότητες με βάση τις προσωπικές σας εμπειρίες; Αναπτύξτε παραδείγματα που αρμόζουν στην τάξη σας. Σημειώστε τις ιδέες σας στο Περίγραμμα Παρουσίασης που ακολουθεί μετά από κάθε μία Δραστηριότητα.

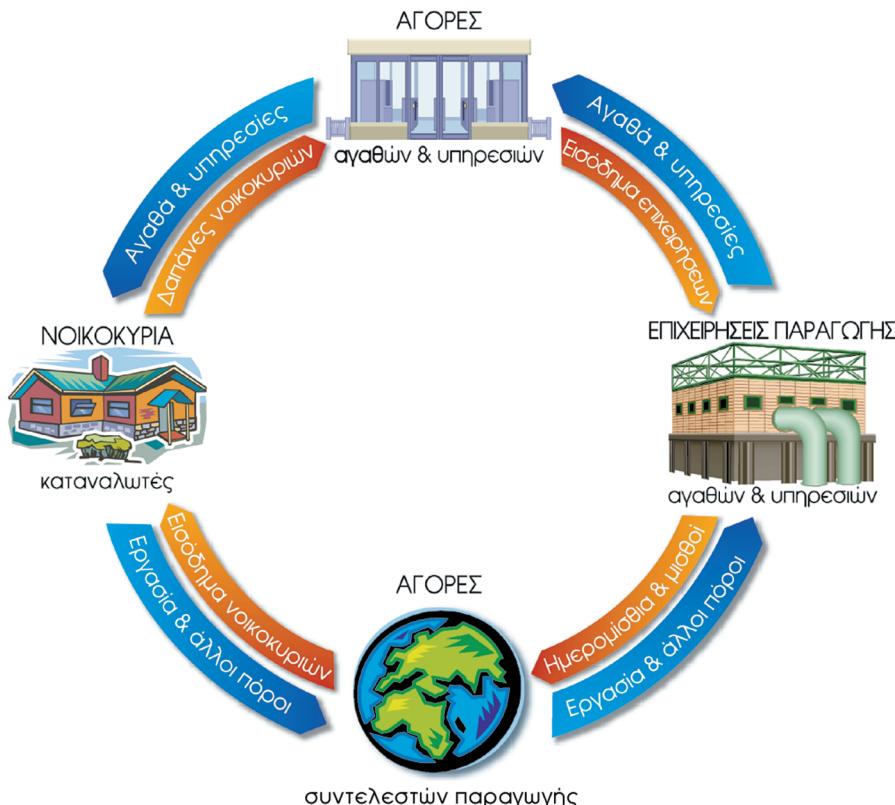
Τεχνικές Διδασκαλίας.

- Να πηγαίνετε νωρίτερα, αλλά μην διακόψετε την τάξη που κάνει μάθημα.
- Να ντυθείτε ανάλογα προς το επάγγελμά σας (στέλεχος επιχείρησης).
- Να είσθε ενθουσιώδης και φιλικός. Να χρησιμοποιείτε τα ονόματα των μαθητών. Θα το εκλάβουν ως ένα δείγμα σεβασμού προς το πρόσωπό τους και προσωπικού ενδιαφέροντος από μεριάς σας. Σε κάθε πακέτο περιλαμβάνονται Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων για να γράψουν οι μαθητές τα ονόματά τους.
- Να είσθε ο εαυτός σας. Μιλήστε στους μαθητές για τις φιλοδοξίες τις οποίες είχατε και για το πώς καταλάβατε την τωρινή σας θέση. Μην επιτρέψετε ο όποιος σκεπτικισμός ή αδιαφορία από πλευράς μαθητών να επηρεάσει αρνητικά τον ενθουσιασμό σας.
- Να κάνετε ανασκόπηση των βασικών σημείων, που επιθυμείτε να επισημάνετε.
- Να χρησιμοποιήσετε παραδείγματα από την εμπειρία σας ή αυτά των μαθητών και αποφύγετε τη χρήση οποιωνδήποτε στερεοτύπων.
- Να αποφεύγετε να «βγάλετε λόγο», υποδεχθείτε θετικά ερωτήσεις που προέρχονται από τους μαθητές, και να τους υποβάλλετε ερωτήσεις, ώστε να διατηρήσετε τους μαθητές ενεργούς και δραστήριους. Δώστε τους εναύσματα, εάν δεν ανταποκρίνονται, αλλά αποφύγετε να απαντάτε εσείς στις ερωτήσεις που τους κάνετε. Προσπαθήστε να ενεργοποιήσετε όσους περισσότερους μαθητές είναι δυνατό, αλλά σποραδικά να απευθύνεστε σε αυτούς τους μαθητές που δεν σήκωσαν το χέρι τους.
- Να μιλάτε έτσι, ώστε να είσθε κατανοητοί από τους μαθητές, αλλά μην υποβιβάζετε το επίπεδό σας, όταν απευθύνεστε στους μαθητές.
- Μην σχολιάζετε αρνητικά καμία ερώτηση των μαθητών. Όλες οι ερωτήσεις αξίζουν μία ειλικρινή απάντηση. Αν δεν γνωρίζετε κάποια απάντηση, πείτε το και προσφερθείτε να τη βρείτε για το επόμενο μάθημα.
- Αποφύγετε να ασκήσετε κριτική ή να απορρίψετε λανθασμένες απάντησης των μαθητών. Αντίθετα, καθοδηγήστε τους μαθητές σε μία απάντηση επεξηγώντας την ερώτηση που έχετε διατυπώσει.

- Δώστε γενικές οδηγίες πριν να χωρίσετε την τάξη σε μικρές ομάδες.
- Κυκλοφορείτε ανάμεσα στους μαθητές (στην τάξη) για να απαντάτε στις απορίες τους και βεβαιωθείτε ότι οι μαθητές εξακολουθούν να διατηρούν το ενδιαφέρον τους.
- Πληροφορηθείτε για την πολιτική του σχολείου σχετικά με τους επισκέπτες.
- Ζητήστε συμβουλές από τον καθηγητή. Σεβαστείτε την «εξουσία» και την εμπειρία που έχει αποκτήσει από την τάξη.
- Να θυμάσθε ότι υπεύθυνος για την πειθαρχία στην τάξη είναι ο καθηγητής.
- Προσαρμόστε την παρουσίασή σας ανάλογα με τις ανάγκες των μαθητών και του καθηγητή.
- Σε οποιαδήποτε επαφή με κάποιον μαθητή βεβαιωθείτε ότι ο καθηγητής είναι παρών, ίσως και κάποιος άλλος εκπρόσωπος του σχολείου.
- Να προβαίνετε σε ανασκόπηση των παραπάνω τεχνικών. Να γνωρίζετε ότι οι μαθητές θα σας θυμούνται, γιατί νοιαζόσασταν γι' αυτούς, ήσασταν σωστά προετοιμασμένος και πρόθυμος σε ειλικρινή επικοινωνία.

Υπόβαθρο

Βασικό υπόδειγμα που χρησιμοποιείται για την περιγραφή ενός οικονομικού συστήματος είναι ένα υπόδειγμα που ονομάζεται Οικονομικό Κύκλωμα, το οποίο παρακάτω δίνεται σε απλουστευμένη μορφή. Το Οικονομικό Κύκλωμα δείχνει τη ροή χρήματος, παραγωγικών συντελεστών και αγαθών σε ένα σύστημα «αγοράς».

Οικονομικό Κύκλωμα

Σε αυτήν την εικόνα το χρήμα ρέει από τα νοικοκυριά στις επιχειρήσεις σε αντάλλαγμα των αγαθών και των υπηρεσιών. Οι επιχειρήσεις πληρώνουν ημερομίσθια και μισθούς για την εργασία και άλλους παραγωγικούς συντελεστές.

Οι μαθητές μπορούν να αναγνωρίσουν μία αγορά από την εμπειρία τους. Οι περισσότεροι θα έλεγαν ότι είναι ένας τόπος, όπου οι άνθρωποι αγορά - ζουν και πωλούν πράγματα, και θα είχαν δίκιο. Ωστόσο η αγορά σημαίνει πολ - λά περισσότερα. Η έννοια της αγοράς δεν περιορίζεται σ' ένα γεωγραφικό

χώρο, αλλά περιλαμβάνει όλα εκείνα τα μέσα με τα οποία μπορεί να πραγματοποιηθεί μια αγοραπωλησία, π.χ. Η/Υ. Παραδείγματα αγορών: Λαϊκή αγορά, Λαχαναγορά Ρέντη, Χρηματιστήριο. Συχνά οι αγορές αναφέρονται με το όνομα των αγαθών που είναι αντικείμενο αγοραπωλησίας, π.χ. Αγορά ακινήτων, Αγορά εργασίας, Αγορά τίτλων στο Χρηματιστήριο κ.ά.

Τα Προγράμματα Μεσαίων Τάξεων της Επιχειρηματικότητας των Νέων εξετάζουν τις αγορές από τρεις προοπτικές. Στο βοήθημα *Η Οικονομία και Εγώ* οι μαθητές ανακαλύπτουν τον τρόπο, με τον οποίο ανταλλάσσουν τα χρήματά τους, την εργασία και άλλους πόρους στις αγορές. Στο βοήθημα *Η Επιχειρήση σε Δράση*, οι μαθητές ανακαλύπτουν τον τρόπο, με τον οποίο οι επιχειρήσεις ανταλλάσσουν αγαθά και υπηρεσίες όπως και ημερομίσθια και μισθούς στις αγορές. Στο βοήθημα *Παγκόσμια Αγορά*, οι μαθητές ανακαλύπτουν τον τρόπο με τον οποίο οι άνθρωποι ανταλλάσσουν τα χρήματά τους, τους πόρους και τα αγαθά σε παγκόσμια κλίμακα. Και στα τρία βοηθήματα οι μαθητές ανακαλύπτουν, πώς δουλεύει το σύστημα της οικονομίας.

Παγκόσμια Αγορά.

Το οικονομικό σύστημα μίας χώρας σε διεθνές επίπεδο αποτελεί μία περίπλοκη ροή χρήματος μεταξύ νοικοκυριών, επιχειρήσεων και κρατών σε μία ευρύτερη κλίμακα. Στην πραγματικότητα οι μαθητές ανακαλύπτουν ότι το οικονομικό σύστημα της χώρας τους δεν είναι το μοναδικό οικονομικό σύστημα στον κόσμο. Ανακαλύπτουν ότι αρκετές οικονομίες αποτελούν στην πραγματικότητα ένα μείγμα διαφόρων τύπων οικονομίας. Επιπλέον οι μαθητές εξασκούνται απαντώντας σε τρία βασικά ερωτήματα τα οποία αφορούν κάθε οικονομικό σύστημα:

- Ποιος θα παράγει τα αγαθά και τις υπηρεσίες; Ποιος αποφασίζει σήμερα (ή ποιος πρέπει να αποφασίζει) για το ποια αγαθά πρέπει να παραχθούν και σε ποια μορφή θα παραχθούν;
- Με ποιον τρόπο και σε ποια ποσότητα θα παραχθούν;
- Ποιος θα είναι ο καταναλωτής του προϊόντος που θα παραχθεί;

Οι μαθητές ανακαλύπτουν τις ευεργετικές λειτουργίες του εμπορίου. Τα άτομα προσφέρουν εργασία στην αγορά προκειμένου να κερδίσουν χρήματα για να αγοράσουν ή να εισάγουν αγαθά και υπηρεσίες. Με τον ίδιο τρόπο, το διεθνές εμπόριο μεταφέρει τους πόρους μίας οικονομίας για παραγωγικές χρήσεις (σκοπούς). Κάθε οικονομία μιας χώρας συγκεντρώνει την προσοχή

της σε ό,τι κάνει καλύτερα και στη συνέχεια εμπορεύεται με άλλα έθνη ό,τι αυτά κάνουν καλύτερα.

Αυτή η μετακίνηση εργασίας και άλλων πόρων σε περισσότερο παραγωγικές χρήσεις μπορεί να είναι δύσκολη για συγκεκριμένους ανθρώπους. Κάποιος που είχε για πολλά χρόνια μία εργασία δεν την αποχωρίζεται εύκολα. Επιπλέον οι εργάτες, οι οποίοι χάνουν την εργασία τους, μπορεί να μην διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες για καινούργιες εργασίες, που δημιουργεί ο αυξημένος όγκος εμπορίου. Ωστόσο το να προσπαθήσουμε να εξαιρέσουμε κάποια χώρα από το διεθνές εμπόριο δεν αποτελεί απάντηση. Κάνοντάς το θα ήταν σαν να προσπαθούσαμε να εμποδίσουμε την ανάπτυξη της βιομηχανίας ηλεκτρονικών υπολογιστών, ώστε οι άνθρωποι της βιομηχανίας γραφομηχανών να μπορούν να διατηρήσουν τις εργασίες και τα εισοδήματά τους.

Να τεθεί το ζήτημα της μη τήρησης των όρων του υγιούς ανταγωνισμού εξαιτίας των μονοπωλιακών καταστάσεων που συχνά δημιουργούνται στην αγορά.

Εδώ ο μαθητής καλείται να έρθει σε επαφή και με τον όρο κοινωνικές ανάγκες σε προέκταση ή συμπλήρωμα των ατομικών αναγκών.

Κατά συνέπεια, οι μαθητές ανακαλύπτουν ότι η διεξαγωγή του εμπορίου σε ευρύτερο επίπεδο περιορίζει την οικονομική δραστηριότητα διαφόρων περιοχών, που έχουν συγκριτικά μειονεκτήματα, αλλά διευρύνει την οικονομική δραστηριότητα αυτών που διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα. Κατανοούν επίσης πώς οι πόροι (φυσικοί, ανθρώπινοι και κεφαλαιουχικοί) μετακινούνται ανά τον κόσμο. Η Πλαγκόσμια Αγορά τους διδάσκει, πως οι χώρες ασκούν εμπορικές δραστηριότητες σε παγκόσμιο επίπεδο.

Κύριος Κατάλογος Υλικού.

Παρακάτω καταγράφεται το απαιτούμενο υλικό για το βοήθημα *Παγκόσμια Αγορά* σε μία τάξη 32 μαθητών:

Ποσότητα	Είδος	Δραστηριότητα									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Οδηγός για Συμβούλους και Καθηγητές	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
1	Φάκελος Καθηγητή (1 Οδηγός, 1 Έντυπο Σχολίων και 1 Ερωτηματολόγιο) (προαιρετικά)	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
32	Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά)	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
32	Βιβλία του Μαθητή <i>Παγκόσμια Αγορά</i>	●	●			●	●	●	●	●	
1	Παγκόσμιος Άτλαντας Τοίχου (προαιρετικά)		●	●	●	●	●		●	●	●
32	Βιβλία Παγκόσμιας Γεωγραφίας (προαιρετικά)*			●	●		●				●
1	Μαρκαδόρος διαφανειών (προαιρετικά)				●			●			
1	Διαφάνειες (προαιρετικά)							●			
6	Συναλλαγματικές Ισοτιμίες							●			
32	Βεβαιώσεις Παρακολούθησης του Προγράμματος										●
1	Έντυπο Σχολίων	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

*Παραθέτομε τις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

www.lib.utexas.edu/maps/index.litml

www.nationalgeographic.com/search.litml

οτι διάθεση των καθηγητών και των Συμβούλων, ώστε να αντλίσουν πληροφορίες για τις διάφορες χώρες και να εφοδιάσουν μ' αυτές τις ομάδες των μαθητών, στην περίπτωση που στο σχολείο δεν υπάρχουν διαθέσιμα βιβλία Παγκόσμιας Γεωγραφίας.

Έννοιες του Προγράμματος.

Έννοιες	Δραστηριότητα									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Απόλυτο πλεονέκτημα		●								
Επιλογή	●					●				
Συγκριτικό πλεονέκτημα		●								
Ισοτιμία							●			
Ζήτηση	●									
Οικονομική Μεγέθυνση									●	
Οικονομικά Συστήματα					●					
Οικονομία					●					
Επιχειρηματίας							●			
Συναλαγματικές Ισοτιμίες							●			
Εξαγωγές			●							
Αγαθά	●	●	●	●	●					
Εισαγωγές			●							
Κίνητρο								●		
Άλληλεξάρτηση								●		
Διεθνές εμπόριο	●						●			
Αγορά	●	●		●		●			●	
Παραγωγικότητα						●				
Κέρδος								●		
Ποσόστωση							●			
Πόροι				●					●	
Έλλειψη αγαθών					●					
Υπηρεσίες		●	●	●	●					
Προσφορά		●								
Δασμός							●			
Εμπόριο		●	●			●		●		
Φραγμοί εμπορίου							●			

Δεξιότητες του Προγράμματος.

Δεξιότητες Προγράμματος	Δραστηριότητα									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Ανάλυση πληροφοριών		●				●	●		●	●
Ταξινομώντας									●	
Κριτική σκέψη			●		●				●	●
Συζητώντας							●			
Τήρηση οδηγιών	●		●			●				
Λήψη αποφάσεων	●				●	●				
Διαμορφώνοντας επιχειρήματα							●			
Δίνοντας αναφορές		●		●					●	●
Προσεκτική ακρόαση							●			
Διάβασμα άτλαντα		●	●	●		●		●		
Μαθηματικές ερμηνείες και υπολογισμοί		●						●		
Έρευνα	●	●				●				
Ενσάρκωση ρόλων					●	●				
Ομαδική εργασία	●	●		●	●	●	●	●	●	●

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

Επίκαιρα

Γενική άποψη

Οι μαθητές εισάγονται στην έννοια της αγοράς. Ανακαλύπτουν τι είναι η αγορά και πώς αυτή ασκεί επίδραση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ορίσουν την έννοια της αγοράς,
- προσδιορίσουν τρόπους με τους οποίους επηρεάζουν την αγορά με τις αποφάσεις που λαμβάνουν,
- συζητήσουν σχετικά με τους τρόπους, με τους οποίους αυτοί και η κοινότητά τους συμμετέχουν στη διεθνή αγορά.

Προετοιμασία

Μοιραστείτε τα συμπεράσματά σας με το προσωπικό του φορέα πιλοτικής εφαρμογής του Προγράμματος της Επιχειρηματικότητας Νέων.

Προβείτε σε ανασκόπηση της Δραστηριότητας και του καταλόγου των υλικών. Όταν αισθανθείτε άνετα με τη Δραστηριότητα, ίσως να επιθυμείτε να χρησιμοποιήσετε την περίληψη που ακολουθεί, προκειμένου να σας βοηθήσει στην προετοιμασία σας.

Προσδιορίστε μερικούς από τους τρόπους με τους οποίους η επιχείρησή σας διεξάγει εμπορικές δραστηριότητες, άμεσα ή έμμεσα με άλλους ανθρώπους ή οργανισμούς, ειδικά στο χώρο του διεθνούς εμπορίου. Επίσης ίσως επιθυμείτε να έχετε μαζί σας έντυπα, μία ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της εταιρείας, δείγματα προϊόντων ή άλλα αντικείμενα τα οποία μπορείτε να χρησιμοποιήσετε προκειμένου να περιγράψετε την εργασία σας ή

ΕΝΝΟΙΕΣ

Επιλογή.
Ζήτηση.
Αγαθά.
Διεθνές εμπόριο.
Αγορά.
Υπηρεσίες.
Προσφορά.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Λήψη αποφάσεων.
Τήρηση οδηγιών.
Έρευνα.
Ομαδική εργασία.

την επιχείρησή σας στους μαθητές.

Επίσης, παρακαλώ λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα **Δεξιότητες Ζωής, Διεθνή Προϊόντα στο Σπίτι μου**, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να χρησιμοποιήσετε.

Υλικό

- Άδειο πακέτο πίτσας (προαιρετικά).
- Το Βιβλίο του Μαθητή *Παγκόσμια Αγορά*.
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► Εισαγωγή.

- Παρουσιάστε τον εαυτό σας στους μαθητές λέγοντάς τους ορισμένα πράγματα σχετικά με το όνομα και τη θέση σας, χωρίς άλλες λεπτομέρειες. Θα έχετε την ευκαιρία να δώσετε πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την εργασία και το υπόβαθρό σας κατά τη διάρκεια της Δραστηριότητας των μαθητών.
- Πείτε στους μαθητές ότι ανυπομονείτε να συνεργασθεί - τε μαζί τους στην εξέταση των επιπτώσεων, που ασκεί η αγορά στη ζωή τους, των τρόπων συμμετοχής διαφόρων χωρών στις διεθνείς αγορές και της σημασίας του διεθνούς εμπορίου.

Αν χρειαστεί να χρησιμοποιήσετε Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων, δώστε τις στους μαθητές και ζητήστε να γράφουν τα μικρά τους ονόματα με μεγάλα κεφαλαία γράμματα.

► Δραστηριότητα.

- Εξηγήστε στους μαθητές ότι συμμετέχουν καθημερινά στην αγορά. Υποβάλετε την ακόλουθη ερώτηση στους μαθητές: «Εάν κάποιος σας έλεγε ότι μετά το σχολείο θα πηγαίνατε στην αγορά, τι θα περιμένατε να δείτε εκεί?». Παροτρύνετε τους μαθητές να προσδιορίσουν τους αγοραστές και τους πωλητές.

- Ύστερα από ορισμένες απαντήσεις που θα έχουν δώσει οι μαθητές, σηκώστε ψηλά ένα πακέτο πίτσας. Εξηγήστε τους ότι, όταν παραγγέλνουν μία πίτσα από ένα εστιατόριο, συμμετέχουν σε μία αγορά. Δώστε τον ορισμό της **Αγοράς**.

Αγορά είναι ο τόπος και γενικά κάθε μέσο με το οποίο λαμβάνει χώρα μια αγορανλησία.

- Χωρίστε την τάξη σε ομάδες τριών ή τεσσάρων μαθητών και μοιράστε το Βιβλίο του Μαθητή. Αναφερθείτε στο Πρώτο Μέρος. Δώστε στους μαθητές τρία λεπτά να συνει - δητοποιήσουν ότι πληρώνει κάποιος όταν προμηθεύεται μία πίτσα από ένα εστιατόριο. Πείτε στους μαθητές να συμπληρώσουν έναν όσο το δυνατόν περισσότερο λεπτόμερή πίνακα.
- Ζητήστε από τις ομάδες να περιγράψουν ότι έχουν συμπεριλάβει στους πίνακές τους. Το πιο πιθανό είναι να έχουν εντοπίσει το ενδιαφέρον τους στα συστατικά μίας συνηθισμένης πίτσας. Ίσως να έχουν συμπεριλάβει λίγες ή καμία από τις υπηρεσίες, που περιλαμβάνονται και αυτές στην τιμή.
- Εξηγήστε στους μαθητές ότι όταν αγοράζει κάποιος μία πίτσα, δεν αγοράζει μόνο το προϊόν αλλά πληρώνει επίσης και τις υπηρεσίες. Ζητήστε από τους μαθητές να προσδιορίσουν υπηρεσίες όπως αυτές που αναφέρονται παρακάτω και να συμπληρώσουν το Πρώτο Μέρος.

Ίσως χρειαστεί να υπενθυμίσετε σε ορισμένους μαθητές τη διαφορά που υπάρχει μεταξύ των αγαθών και των υπηρεσιών.

Αγαθά: Μέσα με τα οποία ικανοποιούνται οι ανθρώπινες ανάγκες.

Υπηρεσίες: Άιλα οικονομικά αγαθά, π.χ. οι υπηρεσίες των δικηγόρων, των γιατρών κλπ.

- ▶ Τηλεφωνικές παραγγελίες.
 - ▶ Διανομή.
 - ▶ Παράδοση κατ' οίκον.
 - ▶ Εγγυημένη παράδοση σε καθορισμένο χρόνο.
 - ▶ Ψήσιμο της πίτσας.
 - ▶ Κόψιμο της πίτσας.
 - ▶ Προετοιμασία των υλικών.
 - ▶ Συσκευασία της πίτσας.
- Εξηγήστε τους ότι η απόφαση των καταναλωτών να αγοράσουν ένα αγαθό, όπως η πίτσα για παράδειγμα, μαζί

με τις υπηρεσίες, που τη συνοδεύουν, σημαίνει ότι συμμετέχουν σε μία αγορά.

- Ζητήστε από τους μαθητές να αφιερώσουν δύο λεπτά προκειμένου να καθορίσουν άλλες αγορές στην κοινότητά τους, όπου αγοραστές και πωλητές ανταλλάσσουν χρήματα, αγαθά και υπηρεσίες. Ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν το Δεύτερο Μέρος του «Επίκαιρα» σελίδα 8.

- ▶ Εμπορία αυτοκινήτων.
- ▶ Πολυκατάστημα.
- ▶ Πλειστηριασμός.
- ▶ Παρακολούθηση τηλεόρασης.

- Ζητήστε από κάθε ομάδα με τη σειρά να προσδιορίσει μία αγορά και να περιγράψει ποιο είναι το αντικείμενο συναλλαγής σε αυτήν.

- Ζητήστε από τους μαθητές να αφιερώσουν δύο λεπτά για να σκεφθούν στις ομάδες τους δύο ή τρία προϊόντα, τα οποία είναι αρκετά δημοφιλή στις μέρες μας. Πείτε τους να σημειώσουν στο Τρίτο Μέρος τις αποφάσεις τους σχετικά με τα προϊόντα «υψηλής ζήτησης». Ενθαρρύνετε τους να προσθέσουν ένα λόγο για τον οποίο πιστεύουν ότι αυτά τα προϊόντα είναι δημοφιλή. Ζητήστε από έναν εκπρόσωπο κάθε ομάδας να παρουσιάσει ένα προϊόν από τον κατάλογο της ομάδας του.

- Ρωτήστε τους μαθητές τι φαντάζονται ότι θα συμβεί στις τιμές των προϊόντων υψηλής ζήτησης. Η προσδοκία είναι ότι η τιμή ενός αγαθού «υψηλής ζήτησης» θα αυξηθεί εξαιτίας της ζήτησής του από τον καταναλωτή. Ρωτήστε τους μαθητές τι συμβαίνει στην προσφορά των αγαθών «υψηλής ζήτησης». Εξηγήστε τους ότι έως ότου οι παραγωγοί καταφέρουν να αυξήσουν την παραγωγή τους, ώστε να ικανοποιήσουν τις ανάγκες της ζήτησης, η προσφορά ενδεχομένως να μειωθεί. Κάτι τέτοιο σημαίνει

Ζήτηση είναι η ποσότητα ενός αγαθού ή μίας υπηρεσίας, την οποία οι καταναλωτές επιθυμούν και μπορούν να αγοράσουν για κάθε επίπεδο τιμής σε μία δεδομένη χρονική στιγμή.

Προσφορά είναι η ποσότητα ενός αγαθού ή μίας υπηρεσίας, που είναι πρόθυμοι να πωλήσουν οι παραγωγοί για κάθε επίπεδο τιμής σε μία δεδομένη χρονική στιγμή.

επίσης αύξηση στην τιμή.

- Εξηγήστε ότι τα αγαθά και οι υπηρεσίες βρίσκονται στις τοπικές, αλλά και στις διεθνείς αγορές. Στην πραγματικότητα ορισμένα από τα αγαθά τα οποία έχουν αποκτήσει προέρχονται από τη διεθνή αγορά.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Τα επόμενα τρία βήματα απαιτούν από τους μαθητές να κάνουν ορισμένες υποθέσεις και να στηριχθούν στη συλλογική γνώση των ομάδων τους αλλά και στο σύνολο της τάξης. Κάτι τέτοιο θα σας δώσει την απαραίτητη πληροφορία σχετικά με τις γνώσεις των μαθητών.

- Ζητήστε από τις ομάδες να προσδιορίσουν το πού νομίζουν ότι κατασκευάζονται τα προϊόντα «υψηλής ζήτησης» και για ποιο λόγο. Πείτε τους να σημειώσουν τις απαντήσεις τους στο Τέταρτο Μέρος του «Επίκαιρα». Ζητήστε από έναν εκπρόσωπο κάθε ομάδας να τις αναφέρει στην τάξη και στη συνέχεια η τάξη να τις επιβεβαιώσει ή να τις θέσει υπό αμφισβήτηση. Εάν κάποιο από τα αγαθά παράγεται σε άλλες χώρες, μπορείτε να προσθέσετε ορισμένους ή περισσότερους λόγους, όπως την εγγύτητα σε μία ευρεία αγορά καταναλωτών, το κόστος εργασίας και τις δεξιότητες των εργαζομένων.
- Επεσημάνετε στους μαθητές ότι κατά τη διάρκεια των επισκέψεών σας, θα ανακαλύψουν τον τρόπο λειτουργίας της διεθνούς αγοράς. Θα επιβεβαιώσουν ή θα αλλάξουν μερικές από τις ιδέες τους σχετικά με τον τόπο παραγωγής προϊόντων, τις διαθέσιμες υπηρεσίες και το λόγο για τον οποίο η παραγωγή ορισμένων προϊόντων πραγματοποιείται σε συγκεκριμένες χώρες. Θα ανακαλύψουν επίσης πως οι δικές τους αγοραστικές αποφάσεις ασκούν σημαντική επίδραση στη διεθνή αγορά.

► Περίληψη και Ανασκόπηση.

- Παροτρύνετε τις ομάδες να υποβάλουν ερωτήσεις σχετικά με την επιχείρησή σας, την εργασία σας, τα αγαθά και τις υπηρεσίες που παράγετε και όποιες διεθνείς διασυνδέσεις μπορεί να έχει η επιχείρησή σας. Εξηγήστε στους μαθητές ότι θα πρέπει να θέσουν με τέτοιο τρόπο τις ερωτήσεις τους, ώστε να μπορείτε να απαντήσετε μονολεκτικά.

- Επιτρέψτε στις ομάδες να κάνουν μία ερώτηση τη φορά, έως ότου αποκαλυφθεί πλήρως το υπόβαθρό σας. Στον υπόλοιπο χρόνο, εξηγήστε τον τρόπο με τον οποίο η επιχείρησή σας συναλλάσσεται εμπορικά με άλλους ανθρώπους και επιχειρήσεις και πως πληροί τον ορισμό της αγοράς.

**ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ
Διεθνή Προϊόντα στο Σπίτι μου.**

Ζητήστε από τους μαθητές να αναζητήσουν προϊόντα στο σπίτι τους και να διαπιστώσουν αν αυτά παράγονται σε κάποια άλλη χώρα. Ζητήστε τους να συμπληρώσουν το Πέμπτο Μέρος του *Επίκαιρα* πριν από την επόμενή σας επίσκεψη.

Ρωτήστε τους μαθητές, πώς θα μπορούσαν να ανακαλύψουν τον τόπο κατασκευής των προϊόντων. Αν είναι απαραίτητο εξηγήστε τους ότι οι επικέτες θα πρέπει να αναφέρουν τη χώρα προέλευσης των προϊόντων.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Επίκαιρα.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Δώστε το όνομα και τον τίτλο σας, αλλά μην αποκαλύψετε οποιεσδήποτε άλλες πληροφορίες που αφορούν στο υπόβαθρό σας για την Περίληψη και την Επισκόπηση. Παρουσιάστε μία σύντομη γενική άποψη σχετικά με την Επιχειρηματικότητα Νέων καθώς και το σκοπό των επισκέψεών σας.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Κάνετε μία εισαγωγή στους μαθητές της έννοιας της αγοράς. Μοιράστε τα Βιβλία του Μαθητή.

Πρώτο Μέρος: Ζητήστε από τους μαθητές να προσδιορίσουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες που αποκτά κάποιος, όταν ανταλλάσσει τα χρήματά του για την απόκτηση μίας πίτσας.

Δεύτερο Μέρος: Ζητήστε από τους μαθητές να προσδιορίσουν διάφορες αγορές στην κοινότητά τους καθώς και το αντικείμενο συναλλαγής.

Τρίτο Μέρος: Ζητήστε από τους μαθητές να προσδιορίσουν τα προϊόντα «ψηλής ζήτησης» στην αγορά σήμερα, καθώς και τους λόγους για τους οποίους χαρακτηρίζονται έτσι.

Τέταρτο Μέρος: Ζητήστε από τους μαθητές να μαντέψουν τον τόπο παραγωγής των προϊόντων «ψηλής ζήτησης» καθώς και το λόγο για τον οποίο παράγονται στον τόπο αυτό.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Παίξτε ένα παιγνίδι με τους μαθητές: αφήστε τους να σας κάνουν ερωτήσεις σχετικά με το υπόβαθρό σας οι οποίες μπορούν να απαντηθούν μονολεκτικά.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Διεθνή Προϊόντα Στο Σπίτι μου.

Πέμπτο Μέρος: Ζητήστε από τους μαθητές να εντοπίσουν προϊόντα στο σπίτι τους προκειμένου να διαπιστώσουν αν έχουν κατασκευασθεί σε άλλες χώρες.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

Προστιθέμενη Αξία Παραγωγής

Γενική άποψη

Οι μαθητές εξετάζουν τα στάδια παραγωγής με τη μέθοδο της προστιθέμενης αξίας για ένα συγκεκριμένο αγαθό και συζητούν τα πλεονεκτήματα για την επιλογή μίας χώρας αντί κάποιας άλλης για την παραγωγή αυτού του αγαθού.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ περιγράψουν τον τρόπο με τον οποίο, προσθέτοντας αξία σε πρώτες ύλες, τις μετατρέπουν σε αγαθά, που επιθυμούν οι καταναλωτές,
- ▶ κατανοήσουν πώς η προστιθέμενη αξία παραγωγής του προϊόντος επηρεάζει την τιμή του (μέσω της παραγωγής και των υπηρεσιών),
- ▶ προσδιορίσουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα ανάληψης παραγωγικής δραστηριότητας σε συγκεκριμένες χώρες.

Προετοιμασία

Προετοιμασθείτε να συζητήσετε με τους μαθητές τους τρόπους, με τους οποίους η επιχείρησή σας προσθέτει αξία στα προϊόντα της.

Ρωτήστε τον καθηγητή, πού μπορείτε να προβάλετε τον Παγκόσμιο Άτλαντα Τοίχου.

Οι μαθητές θα χρειασθεί να επιλύσουν απλές ασκήσεις πολλαπλασιασμού και διαίρεσης. Συζητήστε με τον καθηγητή την καταλληλότητα της χρήσης αριθμομηχανών.

ΕΝΝΟΙΕΣ

*Απόλυτο πλεονέκτημα.
Συγκριτικό πλεονέκτημα.
Αγαθά.
Αγορά.
Υπηρεσίες.
Εμπόριο.*

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

*Ανάλυση πληροφοριών.
Δίνοντας αναφορές.
Διάβασμα Ατλαντα.
Μαθηματικές ερμηνείες
και υπολογισμοί.
Έρευνα.
Ομαδική εργασία.*

Επίσης, παρακαλώ λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής, **Εργασίες Που Προσθέτουν Αξία**, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να χρησιμοποιήσετε.

Υλικό

- Μία μπάλα λευκό βαμβάκι (προαιρετικά).
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Παγκόσμιος Άτλαντας Τοίχου.
- Το Βιβλίο του Μαθητή *Παγκόσμια Αγορά*.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► Εισαγωγή.

- Χαιρετίστε τους μαθητές. Υπενθυμίστε τους ότι την προηγούμενη φορά διδάχθηκαν σχετικά με τις αγορές. Ζητήστε από κάποιον μαθητή να δώσει τον ορισμό της **Αγοράς**.
- Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι τα αγαθά και οι υπηρεσίες μπορούν να παραχθούν σε πολλές χώρες. Οι αγορές όπως και το **Εμπόριο** είναι διεθνείς.

Αγορά είναι ο τόπος και γενικά κάθε μέσο, με το οποίο λαμβάνει χώρα μια αγορανλησία.

- Εάν οι μαθητές έχουν συμπληρώσει τη Δεξιότητα Ζωής της Πρώτης Δραστηριότητας, ρωτήστε τους ποια προϊόντα ξένης προέλευσης βρήκαν στο σπίτι τους. Ζητήστε από μερικούς μαθητές να περιγράψουν τα προϊόντα τους και να εντοπίσουν τη χώρα κατασκευής στον Παγκόσμιο Άτλαντα Τοίχου.

► Δραστηριότητα.

- Χωρίστε την τάξη σε ομάδες τριών ή τεσσάρων μαθητών. Δείξτε τους μία μπάλα άσπρου βαμβακιού. Εξηγήστε τους ότι όλα τα προϊόντα προέρχονται από πρώτες, ακατέργαστες κατά οποιοδήποτε τρόπο, ύλες.

- Σηκώστε ψηλά ένα κάτασπρο βαμβακερό μπλουζάκι. Εξηγήστε τους ότι οι πρώτες ύλες μετατρέπονται κατά τη διάρκεια της παραγωγικής διαδικασίας σε αγαθά που επιθυμούν οι καταναλωτές. Το κάτασπρο βαμβακερό μπλουζάκι είναι ένα παράδειγμα προϊόντος, που έχει ήδη δεχθεί κάποια επεξεργασία, έχει ωστόσο το περιθώριο να αλλάξει ακόμη περισσότερο.

- Ρωτήστε τους μαθητές ποιο εκτιμούν ότι είναι το κόστος απόκτησης του προϊόντος (περίπου 10 N.M.).

- Ζητήστε από τους μαθητές να συζητήσουν συντόμως, ποιες αλλαγές θα μπορούσαν να γίνουν σε αυτό το βαμβακερό μπλουζάκι, ώστε οι άνθρωποι να δεχθούν να δαπανήσουν περισσότερα χρήματα για την απόκτησή του.

- Ύστερα από ένα με δύο λεπτά, ζητήστε από ένα άτομο από κάθε ομάδα να σας αναφέρει τρόπους, με τους οποίους θα μπορούσε να προστεθεί αξία στο βαμβακερό μπλουζάκι.

- ▶ Na το βάψει.
 - ▶ Na του προσθέσει ένα ελκυστικό σχέδιο.
 - ▶ Na το πουλήσει σε ένα δημοφιλές ή ξεχωριστό κατάστημα.
- Εξηγήστε στους μαθητές ότι προστίθεται αξία σε κάθε παραγωγικό στάδιο και η τιμή του τελικού προϊόντος αυξάνεται από τις πρώτες ύλες ως τα τελικά προϊόντα.
 - Μοιράστε το Βιβλίο του Μαθητή και ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στο *Βαμβακερό Μπλουζάκι με Προστιθέμενη Αξία στη σελίδα 10*. Ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν τις τιμές κατά προσέγγιση, τις οποίες ήδη γνωρίζουν για τα στάδια 4 και 5.

Τις επιθυμείτε να εξηγήσετε στους μαθητές ότι η μπάλα βαμβακιού δεν είναι πρώτη όλη. Έχει συλλεγεί, καθαρισθεί, επεξεργασθεί και συσκευασθεί πριν να την αγοράσετε. Χρησιμοποιήστε την απλά ως παράδειγμα για να ενισχύσετε το επιχείρημά σας.

- Ζητήστε τώρα από τις ομάδες να χρησιμοποιήσουν τα δεδομένα που υπάρχουν στο Βιβλίο του Μαθητή και να προσδιορίσουν τις κατά προσέγγιση τιμές του προϊόντος για τα στάδια παραγωγής 1, 2 και 3. Πείτε στους μαθητές να σταματήσουν, όταν θα έχουν συμπληρώσει το Πρώτο Μέρος.
- Όταν οι περισσότερες ομάδες θα έχουν συμπληρώσει την άσκηση, ζητήστε από κάποιον μαθητή σε κάθε ομάδα να διαβάσει την τιμή, που προσδιόρισαν για το βαμβακερό μπλουζάκι σε κάθε στάδιο παραγωγής. Παροτρύνετε τους ανταποκριτές να εξηγήσουν τον τρόπο με τον οποίο κατέληξαν σε αυτές τις τιμές. Συζητήστε τα όποια προβλήματα συνάντησαν οι μαθητές προκειμένου να προσδιορίσουν κάθε τιμή. Οι τιμές είναι:

▶ Πρώτο στάδιο	18 Ν.Μ.
▶ Δεύτερο στάδιο	1,76 Ν.Μ.
▶ Τρίτο στάδιο	2,25 Ν.Μ
▶ Τέταρτο στάδιο	Περίπου 10 Ν.Μ
▶ Πέμπτο στάδιο	Περίπου 20 με 30 Ν.Μ.

- Πριν ξεκινήσουν οι μαθητές το Δεύτερο Μέρος, εξηγήστε ότι ενώ κάποια αγαθά περνούν από όλα τα στάδια παραγωγής σε μία χώρα, συμβαίνει συχνά η αξία να προστίθεται σε διαφορετικές χώρες γιατί συμφέρει περισσότερο. Μερικοί από τους λόγους για τους οποίους γίνεται κάτι τέτοιο, αφορούν σε:

- ▶ Χαμηλό κόστος εργασίας και υλικών.
- ▶ Διαθεσιμότητα (αφθονία) εργασίας και υλικών.
- ▶ Απαιτούμενες δεξιότητες για τη μετατροπή των πρώτων υλών σε τελικά προϊόντα.
- ▶ Προσέγγιση στις πρώτες ύλες.
- ▶ Χαμηλό κόστος φόρτωσης.
- ▶ Εγγύτητα σε μεγάλο αριθμό πελατών του τελικού προϊόντος.
- ▶ Επιχορηγήσεις.

Επιχορήγηση είναι η οικονομική βοήθεια, που παρέχεται συχνά από το κράτος επιδιώκοντας να ενισχύσει την παραγωγή ενός συγκεκριμένου προϊόντος.

- Χρησιμοποιήστε ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα παραδείγματα.

Oι Dole και Folgers αποτελούν παραδείγματα. Η Dole, είναι μία αμερικάνικη εταιρεία που εισάγει μπανάνες για την αμερικάνικη αγορά από χώρες όπως είναι η Κόστα Ρίκα και η Ονδούρα. Η Folgers διαφημίζει ότι ο καφές της πρέπει να προέρχεται από την Κολομβία. Οι μπανάνες και ο καφές γενικά δεν ενδοκιμούν στις ΗΠΑ. Η Κόστα Ρίκα και η Ονδούρας έχουν πλεονέκτημα στις μπανάνες και η Κολομβία έχει πλεονέκτημα στον καφέ.

H BMW, η ευρωπαϊκή αυτοκινητοβιομηχανία, αποτελεί ένα παράδειγμα της επιθυμίας της εγγύτητας στην αγορά των τελικών προϊόντων της. H BMW διαθέτει τους πόρους που χρειάζονται για την παραγωγή αυτοκινήτων στη Γερμανία. Ωστόσο, η διοίκησή της συνειδητοποιήσε ότι πολλά αυτοκίνητα BMW αγοράζονται με προορισμό τις ΗΠΑ. Συγκριτικά, ήταν μικρότερο το κόστος να ανοίξει ένα εργοστάσιο συναρμολόγησης στις ΗΠΑ.

*Οι οικονομολόγοι θα ονόμαζαν αντό το είδος πλεονεκτήματος **Απόλυτο Πλεονέκτημα**.*

- Διαβάστε το Δεύτερο Μέρος μεγαλόφωνα. Δώστε ένα ή δύο λεπτά στους μαθητές να σκεφτούν έναν λόγο για την εγκατάσταση παραγωγής ειδών ένδυσης μακριά από τις τελικές τους αγορές.

*Οι οικονομολόγοι θα ονόμαζαν αντό το είδος πλεονεκτήματος **Συγκριτικό Πλεονέκτημα**.*

- Ζητήστε από τις ομάδες να σας εξηγήσουν τους λόγους για την εγκατάσταση της παραγωγής του προϊόντος σε χώρες που βρίσκονται μακριά από τις ΗΠΑ. Εξηγήστε στους μαθητές ότι πολυάριθμοι παράγοντες μπορούν να επηρεάσουν την απόφαση μίας εταιρείας να εγκατασταθεί σε διάφορες χώρες. Δεν υπάρχει μόνο μία σωστή απάντηση.
- Στη συνέχεια, ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στο *Προσθέτοντας Αξία στα Αθλητικά Παπούτσια* στη σελίδα 12 του Βιβλίου του Μαθητή. Εξηγήστε ότι θα πρέπει να ακολουθήσουν τα ενδιάμεσα στάδια προστιθέμενης αξίας στα αθλητικά παπούτσια. Ανά ομάδες οι μαθητές θα πρέπει να συζητήσουν τους λόγους για τους οποίους θα αριθμήσουν τα ενδιάμεσα στάδια ώστε να τα βάλουν στη

σωστή τους σειρά. Η αρίθμηση των μαθητών θα πρέπει να είναι: 6,3,2,5,1,4. Η σωστή σειρά είναι:

1. Κατασκευή συνθετικού υλικού.
 2. Σχεδιασμός καλουπιών για τις σόλες των παπουτσιών.
 3. Έκχυση καρυτσούκ σε υγρή μορφή στα καλούπια.
 4. Ένωση πλαστικών υλικών στις σόλες από καουτσούκ.
 5. Έγχυση αζώτου στις σόλες των παπουτσιών σε κενό αέρα.
 6. Αποστολή των σολών στα καταστήματα λιανικής πώλησης (π.χ. αθλητικά είδη, τμήματα ή καταστήματα παπουτσιών).
- Ζητήστε από τις ομάδες να αναφέρουν τους λόγους για τους οποίους έβαλαν σε κάποια σειρά τα στάδια προστιθέμενης αξίας.
 - Ρωτήστε από τους μαθητές τι νομίζουν ότι θα συμβεί στην τιμή των αθλητικών παπουτσιών σε κάθε στάδιο της παραγωγής. Σε κάθε στάδιο η τιμή του προϊόντος θα αυξηθεί εξαιτίας της μεγαλύτερης προστιθέμενης αξίας (υλικά, εργασία και επιδεξιότητα).

► Περίληψη και Ανασκόπηση.

- Εξηγήστε στους μαθητές ότι η αξία δεν προστίθεται αποκλειστικά μέσω της επεξεργασίας των πρώτων υλών, αλλά και μέσω των παρεχομένων υπηρεσιών. Ένα παραδειγμα είναι η δυνατότητα που έχουμε πλέον να παραγγέλλομε τηλεφωνικά ή μέσω του υπολογιστή αντί να είμαστε υποχρεωμένοι να πηγαίνομε οι ίδιοι να αγοράσουμε το προϊόν.

- Στον υπόλοιπο χρόνο δείξτε με τη χρήση παραδειγμάτων από την επιχείρησή σας με ποιον τρόπο προστίθεται αξία στην παραγωγή των αγαθών και υπηρεσιών που επιθυμούν οι καταναλωτές.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ
Εργασίες που Προσθέτουν Αξία.

Παροτρύνετε τους μαθητές να συζητήσουν σχετικά με τα μέλη της οικογένειάς τους και με τους φίλους τους, ώστε να ανακαλύψουν ποιες είναι οι δουλειές τους και με ποιον τρόπο προσθέτουν αξία στα αγαθά ή τις υπηρεσίες που παράγουν οι επιχειρήσεις τους.

Ζητήστε από τους μαθητές να προχωρήσουν ακόμη περισσότερο. Βοηθήστε τους να προσδιορίσουν τα στάδια της Προστιθέμενης Αξίας των αγαθών ή υπηρεσιών που παράγουν τα μέλη της οικογένειάς τους ή οι φίλοι τους. Αυτά τα στάδια πραγματοποιούνται στη χώρα μας; Πραγματοποιούνται σε άλλες χώρες; Για ποιο λόγο γίνεται αυτό;

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Προστιθέμενη Αξία.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Προβείτε σε επισκόπηση της έννοιας της αγοράς από την Πρώτη Δραστηριότητα.

Ρωτήστε τους μαθητές ποια οικιακά προϊόντα βρήκαν τα οποία παράγονται σε κάποια άλλη χώρα. Ζητήστε τους να εντοπίσουν αυτές τις χώρες στον Παγκόσμιο Άτλαντα του Τοίχου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Πείτε στους μαθητές να ανατρέξουν στο *Βαμβακερό Μπλουζάκι με Προστιθέμενη Αξία* στα βιβλία του Μαθητή στη σελίδα 10. Ζητήστε τους να συμπληρώσουν το Πρώτο Μέρος και να υπολογίσουν την τιμή του προϊόντος σε κάθε στάδιο παραγωγής.

Εξηγήστε τα πλεονεκτήματα της παραγωγής Προστιθέμενης Αξίας των προϊόντων σε άλλες χώρες.

Ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν το Δεύτερο Μέρος και να προσδιορίσουν γιατί ένα βαμβακερό μπλουζάκι που πουλήθηκε στις ΗΠΑ θα μπορούσε να έχει αποκτήσει προστιθέμενη αξία παραγωγής σε κάποια άλλη χώρα.

Ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στη σελίδα 12 και να καταγράψουν τη διαδοχή των σταδίων Προστιθέμενης Αξίας παραγωγής των αθλητικών παπουτσιών.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Εξηγήστε τον τρόπο με τον οποίο οι υπηρεσίες προσθέτουν αξία παραγωγής στα προϊόντα.

Δώστε παραδείγματα του τρόπου με τον οποίο η επιχείρησή σας προσθέτει αξία παραγωγής στα αγαθά ή τις υπηρεσίες.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Εργασίες που Προσθέτουν Αξία.

Ζητήστε από τους μαθητές να συζητήσουν σχετικά με τα μέλη της οικογένειάς τους και με τους φίλους τους, ώστε να ανακαλύψουν με ποιον τρόπο αυτοί προσθέτουν αξία στα αγαθά ή τις υπηρεσίες που παράγουν οι επιχειρήσεις τους.

Ζητήστε από τους μαθητές να καταγράψουν τα διαδοχικά στάδια Προστιθέμενης Αξίας των αγαθών ή των υπηρεσιών και να καθορίσουν αν η αξία αυτή προστέθηκε στη χώρα μας ή σε κάποια άλλη χώρα.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 3

Παιγνίδια Εμπορίου

Γενική áποψη

Οι μαθητές ανακαλύπτουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες που εμπορεύονται οι άνθρωποι στη διεθνή αγορά, μέσω ενός παιγνιδιού που ονομάζεται *Παιγνίδια Εμπορίου*.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ προσδιορίσουν την έννοια των «εισαγωγών» και «εξαγωγών» και θα δώσουν από ένα παράδειγμα,
- ▶ συγκρίνουν τη λειτουργία της διεθνούς με την τοπική αγορά,
- ▶ προσδιορίσουν τον τρόπο, με τον οποίο τους ωφελεί η διεθνής αγορά.

Προετοιμασία

Προσδιορίστε τρόπους, με τους οποίους η επιχείρησή σας ασχολείται με τις εισαγωγές και τις εξαγωγές.

Προβείτε σε ανασκόπηση της σελίδας 44 *Ερωτήσεις και Απαντήσεις* που ακολουθεί αυτή τη Δραστηριότητα.

Αυτή η Δραστηριότητα και η συζήτηση μπορεί να πραγματοποιηθεί για το σύνολο της τάξης ή κατά ομάδες τριών ή τεσσάρων μαθητών. Διαβάστε τη Δραστηριότητα και συζητήστε με τον καθηγητή ποια μέθοδος θα ήταν η καταλληλότερη για την πραγματοποίησή της.

Φέρτε μαζί σας ένα δείγμα εισαγόμενης τροφής και μοιράστε το στους μαθητές μετά το παιγνίδι, αφού πρώτα εξασφαλίσετε τη σύμφωνη γνώμη του καθηγητή.

ΕΝΝΟΙΕΣ

Εξαγωγές.

Αγαθά.

Εισαγωγές.

Υπηρεσίες.

Εμπόριο.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Κριτική σκέψη.

Τύρηση οδηγιών.

Διάβασμα Ατλαντικού.

Επίσης, παρακαλώ λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής **Ξένα Τρόφιμα**, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να χρησιμοποιήσετε.

Υλικό

- Παγκόσμια Γεωγραφία (προαιρετικά)*.
- Παγκόσμιος Άτλαντας Τοίχου.
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Στυλό και μολύβια (δεν συμπεριλαμβάνονται στο πακέτο).

*Βλέπε παραπομπή σελίδας 18.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► Εισαγωγή.

• Πείτε στους μαθητές ότι τα σπίτια τους θα μπορούσαν να παρομοιασθούν με μικρές χώρες. Κάθε μία διαθέτει πόρους, τους οποίους εξάγει (ή πουλά), ακριβώς όπως μία χώρα εξάγει ή πουλά τα αγαθά και τις υπηρεσίες της σε μία άλλη. Επιπλέον κάθε σπίτι έχει ανάγκες, τις οποίες δεν μπορεί να καλύψει, οπότε εισάγει (ή προμηθεύεται αγαθά και υπηρεσίες), όπως ακριβώς μία χώρα εισάγει ή προμηθεύεται αγαθά και υπηρεσίες από κάποια άλλη.

• Ζητήστε από μερικούς μαθητές να προσδιορίσουν κάποιο είδος που «εξάγουν» από το νοικοκυρίο τους προκειμένου να κερδίσουν χρήματα ή να «αυξήσουν το εισόδημά» τους. Επισημάνετε ότι μία εισαγωγή μπορεί να αφορά σε μία υπηρεσία όπως ο χρόνος ή η εκτέλεση μίας εργασίας.

• Ζητήστε από μερικούς μαθητές να προσδιορίσουν κάτιο οποίο «εισάγουν» στα σπίτια τους (π.χ. τρόφιμα, ενδύματα ή τρόποι ψυχαγωγίας). Ρωτήστε τους μαθητές πώς θα ήταν τα σπίτια τους αν δεν είχαν τη δυνατότητα να εισάγουν αγαθά ή υπηρεσίες. Βοηθήστε τους να συνειδη-

Εξαγωγές είναι τα αγαθά και οι υπηρεσίες, που πωλούνται σε άλλη χώρα.

Εισαγωγές είναι τα αγαθά και οι υπηρεσίες, που αγοράζονται από άλλη χώρα.

τοποιήσουν ότι σε αυτήν την περίπτωση θα διέθεταν μόνο όσα οι οικογένειές τους θα ήταν σε θέση να παράγουν μοναχοί τους. Πιθανότατα δεν θα είχαν τηλεοράσεις, τηλέφωνα, ψηφιακούς δίσκους (CDs), συσκευές ή αυτοκίνητα.

- Επισημάνετε στους μαθητές ότι οι χώρες, ακόμη και οι μεγαλύτερες, όπως οι ΗΠΑ, μοιάζουν με τις οικογένειές τους. Αδυνατούν να παράγουν όλα όσα επιθυμούν, επομένως είναι υποχρεωμένες να εισάγουν προϊόντα από άλλες χώρες.
- Εξηγήστε στους μαθητές ότι η διεθνής αγορά στηρίζεται στις εισαγωγές και εξαγωγές προϊόντων. Αυτό σημαίνει ότι μερικά προϊόντα κατασκευάζονται στις ΗΠΑ και πωλούνται σε άλλες χώρες (εξαγωγές) και ότι μερικά προϊόντα κατασκευάζονται σε άλλες χώρες και αγοράζονται από τις ΗΠΑ (εισαγωγές).

► Δραστηριότητα.

- Δώστε σε κάθε μαθητή από ένα βιβλίο *Παγκόσμιας Γεωγραφίας*. Εξηγήστε τους ότι περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με αρκετές χώρες. Οι πληροφορίες θα χρησιμοποιηθούν σε αρκετές Δραστηριότητες μέσω της *Παγκόσμιας Αγοράς*.
- Αναφέρετε στους μαθητές τις έννοιες «Εξαγωγές» και «Εισαγωγές». Για παράδειγμα, οι ΗΠΑ εξήγαγαν αγαθά αξίας 584,7 δισεκατομμύρια δολάρια σε κάποιο πρόσφατο έτος.
- Ζητήστε τους να εντοπίσουν μία χώρα που εξάγει μία κατηγορία αγαθών, που θα συμπεριελάμβαναν τα βαμβακερά μπλουζάκια για τα οποία συζήτησαν στην προηγούμενη Δραστηριότητα. Ζητήστε από το μαθητή, που θα εντοπίσει πρώτος μία τέτοια χώρα, να σηκώσει το χέρι του και στη συνέχεια να δώσει την απάντηση.

Η απάντηση είναι π.χ. η Κίνα. Αναφερθείτε στις εξαγωγές της Κίνας.

*Μία ονομαστική διαφορά στην οικονομία παλαιότερων εποχών είναι η ποσότητα των χρημάτων που μπορεί μία οικογένεια να εξασφαλίσει προκειμένων να «εισάγει» αγαθά και υπηρεσίες. Παλαιότερα οι οικογένειες είχαν λίγες δυνατότητες στην πραγματικότητα, οι περισσότερες εμπορικές συναλλαγές πραγματοποιούνταν μέσω της **ανταλλαγής**, ανταλλάσσοντας ένα αγαθό ή μία υπηρεσία για μία άλλη. Επίσης η μεταφορά σε νέες αγορές ήταν περιορισμένη. Ως αποτέλεσμα, πολλά αγαθά που χρησιμοποιούνταν οι οικογένειες παλαιότερα, κατασκευάζονταν στο σπίτι.*

- Αναφερθείτε στην έννοια κατά κεφαλή συνολική παραγωγή.
- Τονίστε ότι οι χαμηλοί μισθοί εξασφαλίζουν τη φθηνή παραγωγή και πώληση του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένου του πρόσθετου κόστους μεταφοράς τους σε άλλη χώρα.
- Επισημάνετε ότι οι επιχειρήσεις π.χ. αμερικανικής προέλευσης εξάγουν μεν αυτοκίνητα, αλλά πολλοί άνθρωποι στις ΗΠΑ επιθυμούν ωστόσο αυτοκίνητα, τα οποία κατασκευάζονται σε άλλες χώρες και τα οποία πρέπει να εισάγονται.
- Πείτε στους μαθητές ότι ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι έχουν εργασίες, οι οποίες εξαρτώνται από τις εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών.
- Εάν έχουν ολοκληρώσει οι μαθητές τη Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής, ρωτήστε τους αν βρήκαν κάποιο μέλος της οικογένειάς τους ή κάποιο φίλο, του οποίου η εργασία αφορά σε αγαθά ή υπηρεσίες τα οποία έχουν προστιθέμενη αξία από άλλες χώρες. Εξηγήστε τους ότι αυτοί οι άνθρωποι εμπλέκονται σε εξαγωγές και εισαγωγές. Παρατρύνετε τους μαθητές να μιλήσουν σχετικά με τα ευρήματά τους.
- Εξηγήστε στους μαθητές ότι οι επιχειρήσεις εκτιμούν την αξία όσων εργαζομένων διαθέτουν δεξιότητες με τις οποίες μπορούν να εργασθούν σε διεθνή κλίμακα.

► Περίληψη και Ανασκόπηση.

- Αφιερώστε λίγα λεπτά για να προβείτε σε ανασκόπηση ορισμένων από τις ερωτήσεις και τις απαντήσεις, που τέθηκαν. Ζητήστε κάποιους εθελοντές να έρθουν μπροστά και να δείξουν στον Παγκόσμιο Άτλαντα Τοίχου τις διάφορες χώρες που αναφέρθηκαν στο παιγνίδι.

Οι χαμηλοί μισθοί είναι ένας από τους λόγους, για τους οποίους γίνεται εγκατάσταση της παραγωγής σε κάποια άλλη χώρα. Για όσο διάστημα σας επιτρέπει ο χρόνος, ζητήστε από τους μαθητές να θυμηθούν κάποιους, από τους άλλους λόγους, οι οποίοι αναφέρθηκαν στην προηγούμενη δραστηριότητα.

- Χαμηλό κόστος υλικών.
- Διαθεσιμότητα εργασίας και υλικών.
- Δεξιότητες, που απαιτούνται για τη μετατροπή των πρώτων υλών σε τελικά προϊόντα.
- Προσεγγιση στις πρώτες ύλες.
- Χαμηλό κόστος φόρτωσης.
- Εγγύηση σε μεγάλο αριθμό πελατών των τελικών προϊόντων.
- Επιχορηγήσεις.

Εάν έχετε φέρει μαζί σας «εισαγόμενο» φαγητό για τους μαθητές, μοιραστείτε το μαζί τους τώρα.

- Ζητήστε από τους μαθητές να βαθμολογήσουν τους εαυτούς τους με βάση τις γνώσεις τους σχετικά με την παγκόσμια αγορά σε μία κλίμακα από το ένα ως το πέντε, με το πέντε ως υψηλότερη βαθμολογία. Ρωτήστε πόσοι από τους μαθητές βαθμολόγησαν τους εαυτούς τους με πέντε και ρωτήστε έναν ή δύο από αυτούς να πουν, γιατί διάλεξαν αυτή τη βαθμολογία. Κάνετε το ίδιο με τους μαθητές που βαθμολόγησαν τους εαυτούς τους με τέσσερα, τρία, δύο και με τη μονάδα.

- Εξηγήστε στους μαθητές ότι η συμμετοχή στην παγκόσμια αγορά μπορεί να είναι πολύ απλή, όπως η αγορά ενός προϊόντος, το οποίο κατασκευάζεται σε κάποια άλλη χώρα. Μπορεί να είναι τόσο πολύπλοκη όσο να εργάζεται κάποιος σε ένα άλλο είδος πολιτισμού και να μιλά μία νέα γλώσσα. Με τη διεύρυνση του διεθνούς εμπορίου, αυξάνεται επίσης η ανάγκη γνώσης της παγκόσμιας αγοράς:
 - ▶ Η παγκόσμια αγορά ασκεί επιρροή στα είδη των προϊόντων και των υπηρεσιών που διατίθενται προς πώληση.
 - ▶ Οι διαθέσιμες εργασίες συνδέονται ολοένα και περισσότερο με το διεθνές εμπόριο.

- Ρωτήστε τους μαθητές εάν κάποιος από αυτούς σκέφτεται τη σταδιοδρομία στην παγκόσμια αγορά. Παροτρύνετε τους μαθητές να ενημερωθούν περισσότερο σχετικά με τα διεθνή και επίκαιρα γεγονότα, διαβάζοντας περιοδικά και εφημερίδες, ακούγοντας το ραδιόφωνο και παρακολουθώντας τηλεόραση.

- Εάν η επιχείρησή σας διεξάγει εισαγωγικές και εξαγωγικές δραστηριότητες, περιγράψτε με ποιον τρόπο.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ
Ξένα Τρόφιμα.

Προκειμένου να δείξετε τις διεθνείς επιρροές στην καθημερινή τους ζωή, ζητήστε από τους μαθητές να συντάξουν έναν κατάλογο των τροφίμων που προέρχονται από άλλους πολιτισμούς και τα οποία κατανάλωσαν αυτή την εβδομάδα. Ζητήστε τους να έχουν μαζί τους καταλόγους, που θα συντάξουν στο επόμενο μάθημα. Παροτρύνετε τους να διαβάσουν τις ετικέτες των προϊόντων τροφίμων ώστε να δουν πού έχουν παραχθεί.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ Παιγνίδια Εμπορίου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Συγκρίνετε χώρες με τα νοικοκυριά, καθώς θα δίνετε τον ορισμό των εξαγωγών και των εισαγωγών στους μαθητές. Για παράδειγμα, οι άνθρωποι εξάγουν το χρόνο και τα ταλέντα τους. Εισάγουν πράγματα που επιθυμούν και τα οποία δεν μπορούν ή δεν επιθυμούν να κατασκευάσουν οι ίδιοι.

*Εισαγωγές είναι τα αγαθά και οι υπηρεσίες που αγοράζονται από άλλες χώρες.
Εξαγωγές είναι αγαθά και υπηρεσίες που πωλούνται σε άλλες χώρες.*

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Μοιράστε βιβλία Παγκόσμιας Γεωγραφίας στους μαθητές. Καθοδηγήστε μία συζήτηση σχετικά με τις εξαγωγές και τις εισαγωγές χρησιμοποιώντας ως παραδείγματα διάφορες χώρες.

Ζητήστε από τους μαθητές να δουν τις έννοιες «εξαγωγές» και «εισαγωγές». Εξηγήστε όπι τα ποσά (είναι υπολογισμένα) σε επήσια βάση.

Συζητήστε σχετικά με την κατά κεφαλή συνολική παραγωγή.

Συζητήστε σχετικά με το λόγο για τον οποίο οι ΗΠΑ εξάγουν και εισάγουν αυτοκίνητα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Κάνετε μία σύντομη συζήτηση σχετικά με τις ερωτήσεις και τις απαντήσεις που τέθηκαν. Παροτρύνετε τους μαθητές να βαθμολογήσουν τους εαυτούς τους με βάση τις γνώσεις τους στην παγκόσμια αγορά.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Ξένα Τρόφιμα.

Ζητήστε από τους μαθητές να κρατήσουν ημερολόγιο σχετικά με τη διατροφή τους κατά τη διάρκεια μίας εβδομάδας και να προσδιορίσουν τη χώρα προέλευσης των τροφίμων.

Ερωτήσεις και Απαντήσεις

	Ερώτηση	Απάντηση
1	Κατονομάστε μια ασιατική αυτοκινητοβιομηχανία.	Honda, Toyota, Subaru, Hyundai κλπ.
2	Το dashiki είναι καπέλο από την Ινδία ή ρούχο από την Αφρική;	Ρούχο από την Αφρική
3	Αναφέρετε μία χώρα, διαφορετική από τις ΗΠΑ, που ανήκει στη Βόρειο Αμερικανική Συμφωνία Ελεύθερου Εμπορίου (NAFTA). Ο Καναδάς ή το Μεξικό	Ο Καναδάς ή το Μεξικό
4	Ποια αφρικανική χώρα ή μέρος του κόσμου είναι περισσότερο ονομαστή για τα κοσμήματά της;	N. Αφρική
5	Από ποια χώρα ή μέρος του κόσμου προέρχεται η μουσική ρέγκε;	Την Τζαμάικα στην Καραϊβική
6	Το μπορς είναι το εθνικό πιάτο της Τουρκίας, της Ρωσίας ή της Γερμανίας;	Ρωσίας
7	Το αμερικανικό νόμισμα ονομάζεται δολάριο. Πώς ονομάζεται το νόμισμα της Ιαπωνίας;	Γιεν
8	Τα ρολόγια Swatch κατασκευάζονται στην Κίνα, τη Βραζιλία ή την Ελβετία;	Ελβετία
9	Πώς ονομάζεται το λεπτό στρογγυλό ψωμί από το Μεξικό, το οποίο χρησιμοποιούμε για να τυλίξουμε το φαγητό;	Τορτίγια
10	Το φαγητό της Β. Αφρικής κατασκευάζεται από συνθλιψμένο σπόρο που ονομάζεται πόι, κουσκούς ή ταμπούλι;	Κουσκούς
11	Ποια ασιατική χώρα, η Ινδία ή η Ιαπωνία, είναι παγκόσμιος ηγέτης παραγωγής ταινιών κινηματογράφου;	Ινδία
12	Πού είναι εγκατεστημένη η παγκόσμια κατασκευαστική εταιρεία Samsung;	N. Κορέα
13	Ποιο παγκόσμιο διαγωνισμό διεξάγει το American Cup;	Την Ιστιοπλοΐα

συνεχίζεται

Ερωτήσεις και Απαντήσεις

	Ερώτηση	Απάντηση
14	Ποια χώρα καταναλώνει τις περισσότερες κατά κεφαλή τομάτες στη μαγειρική της;	Ιταλία
15	Το αμερικανικό νόμισμα ονομάζεται δολάριο. Πώς ονομάζεται το νόμισμα του Μεξικού;	Πέσος
16	Ονομάστε μία χώρα ή κάποιο μέρος του κόσμου που είναι διάσημο για την παραγωγή μπανάνας.	Εκουαδόρ, Κόστα Ρίκα, Ονδούρες, κλπ/Κεντρική Αμερική
17	Τα ρούχα Benneton σχεδιάζονται στην Αγγλία, τη Γαλλία ή την Ιταλία;	Ιταλία
18	Η Βραζιλία και η Ακτή του Ελεφαντοστού είναι διάσημες για το βασικό συστατικό σοκολάτας.	Σπόροι κακάο
19	Σε ποια χώρα η πίτσα Domino χρησιμοποιεί καλαμάρι και τόνο;	Ιαπωνία
20	Ονομάστε μία ευρωπαϊκή εταιρεία αυτοκινήτων.	BMW, Mercedes, Volvo, Volkswagen,
21	Η Ταϋλάνδη είναι γνωστή για το ρύζι, τα ζαφείρια ή το χαλκό της;	Ζαφείρια
22	Κατονομάστε μία χώρα της Μέσης Ανατολής που είναι γνωστή για την παραγωγή πετρελαίου.	Σαουδική Αραβία, Κουβέιτ, Ιράκ, Ενωμένα Αραβικά Εμιράτα
23	Οι μπάλες baseball που προορίζονται για τα πρωταθλήματα κατασκευάζονται στην Ταϊτή, την Ταϊβάν ή τα νησιά Μπαρμπέντος;	Ταϊτή
24	Ποιο ήταν το πρώτο εστιατόριο fast food στη Μόσχα;	Mc Donald's
25	Τα σκι Rossignol κατασκευάζονται στην Ιταλία, την Ελβετία ή τη Γαλλία;	Γαλλία
26	Ποια είναι η πατρίδα των παιχνιδιών βίντεο Nintendo και Sega;	Ιαπωνία
27	Τι είναι το μάνγκο;	Φρούτο
28	Ποια από τις ακόλουθες χώρες εξάγει ακτινίδια σε όλο τον κόσμο: η Νέα Ζηλανδία ή το Μαλάουι;	Νέα Ζηλανδία

συνεχίζεται

Ερωτήσεις και Απαντήσεις

	Ερώτηση	Απάντηση
29	Ποια ήπειρος είναι η πατρίδα της πατάτας;	Ν. Αμερική
30	Ποια χώρα προμηθεύεται τα περισσότερα αμερικανικά προϊόντα;	Καναδάς
31	Ονομάστε μία χώρα, όπου ομιλούνται τα μαντρινέζικα και τα καντονέζικα.	Κίνα ή Ταϊβάν
32	Σε ποια χώρα δεν χρησιμοποιεί βιδινό κρέας η εταιρεία Mc Donald's, εξαιτίας των θρησκευτικών πεποιθήσεων των κατοίκων της;	Ινδία
33	Σε ποιο παγκόσμιο διαγωνισμό απονέμεται το Παγκόσμιο Κύπελλο;	Ποδόσφαιρο
34	Το Πακιστάν, η Ινδία, η Τανζανία και το Μεξικό είναι οι κύριοι εξαγωγείς κάρυ, βαμβακιού ή κακάο;	Βαμβακιού
35	Σε ποια ήπειρο εξορύσσονται τα περισσότερα διαμάντια;	Αφρική

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 4

Προσδιορισμός Πόρων

Γενική άποψη

Οι μαθητές προσδιορίζουν σημαντικούς ανθρώπινους, κεφαλαιουχικούς και φυσικούς πόρους σε 20 χώρες και τους καταγράφουν σε μία διαφάνεια. Εξετάζουν τις σχέσεις που υπάρχουν μεταξύ των πόρων μίας χώρας και της παραγωγής της.

ΣΤÓΧΟΙ

Οι μαθητές θα:

- ▶ προσδιορίσουν την έννοια των πόρων και θα αναφέρουν τα τρία βασικά τους είδη: φυσικοί, ανθρώπινοι και κεφαλαιουχικοί,
 - ▶ περιγράφουν τους πόρους επιλεγμένων χωρών,
 - ▶ εξηγούν τις σχέσεις μεταξύ των πόρων και των αγαθών και υπορεσιών που παράγει μία χώρα.

Προετοιμασία

Προβείτε σε ανασκόπηση της προηγούμενης Δραστηριότητας. Σχεδιάστε πώς να μοιράσετε 20 χώρες μεταξύ τριμελών ομάδων των μαθητών.

Επινοήστε τρόπους, με τους οποίους η επιχείρησή σας χρησιμοποιεί τους ανθρώπινους, τους κεφαλαιουχικούς και φυσικούς της πόρους στην παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών.

Επίσης, παρακαλώ, λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής, **Μπλου Τζην**, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να χρησιμοποιήσετε.

ENNOIEΣ

Ayaθá.

Aγορά.

Пóро

Υπηρεσίες.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Δίνοντας αναφορές.

Διάβασμα Ατλαντα.

Ομαδική εργασία.

Υλικό

- Παγκόσμια Γεωγραφία (προαιρετικά)*.
- Διαφάνειες (προαιρετικά).
- Παγκόσμιος Άτλαντας Τοίχου (προαιρετικά).
- Το Βιβλίο του Μαθητή *Παγκόσμια Αγορά*.
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Επιδιασκόπιο (δεν συμπεριλαμβάνεται στο πακέτο).
- Μαρκαδόρος διαφανειών (προαιρετικά).

*Βλέπε παραπομπή σελίδας 18.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► Εισαγωγή.

• Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι κατά την τελευταία Δραστηριότητα προσδιόρισαν μερικά αγαθά και υπηρεσίες από άλλες χώρες, τα οποία επηρεάζουν την καθημερινή τους ζωή. Ζητήστε τους να αναφέρουν μερικά. Δείξτε τους τον Παγκόσμιο Άτλαντα Τοίχου καθώς κάνετε την ανασκόπηση.

• Αν οι μαθητές είχαν συμπληρώσει την προηγούμενη φορά τη Δραστηριότητα Ζωής, ζητήστε τους να αναφέρουν μερικές από τις **ξένες** τροφές, που κατανάλωσαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης εβδομάδας. Επισημάνετε τους ότι αποτελούν **οι ίδιοι** μέρος της παγκόσμιας αγοράς. Ζητήστε από τους μαθητές να δώσουν τον ορισμό της αγοράς.

• Εξηγήστε τους ότι όλες οι χώρες χρειάζονται τους απαραίτητους **πόρους** προκειμένου να παράγουν αγαθά και υπηρεσίες. Σημειώστε τον ορισμό στον πίνακα.

Πόροι: Τα βασικά στοιχεία για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών.

• Εξηγήστε τους ότι υπάρχουν τρία είδη πόρων: **ανθρώπι - νοι, κεφαλαιουχικοί και φυσικοί**. Στον πίνακα, σημειώστε

Αγορά είναι ο τόπος και γενικά κάθε μέσο, με το οποίο λαμβάνει χώρα μια αγοραπλησία.

Ανθρώπινοι Πόροι είναι το ανθρώπινο δυναμικό.

Κεφαλαιουχικοί Πόροι είναι: μηχανές, εργοστάσια, εργαλεία.

Φυσικοί Πόροι είναι: δάσα της φύσης, όπως έδαφος, ορυκτά, ξυλεία, γάρια κλπ.

τις τρεις λέξεις ως επικεφαλίδες σε στήλες. Ξεκινώντας με τους ανθρώπινους, ζητήστε από τους μαθητές να ονομάσουν μερικούς από τους βασικούς πόρους που χρησιμοποιούνται για να κατασκευάσουμε ένα παντελόνι μπλου τζην. Τονίστε ότι ο κατάλογος θα πρέπει να περιέχει τους απαραίτητους πόρους για την κατασκευή και τη μεταφορά του υφάσματος και άλλων υλικών, τα οποία χρησιμοποιεί ο κατασκευαστής μπλου τζην. Ο κατάλογος θα μπορούσε να έχει ως εξής:

Anθρώπινοι

Αγρότες.
Χρήστες ραπτικών μηχανών.
Οδηγοί φορτηγών.
Διευθυντές επιχειρήσεων.

Κεφαλαιουχικοί

Ραπτικές μηχανές.
Εργοστάσια.
Τρακτέρ.
Φορτηγά.

Φυσικοί

Νερό.
Έδαφος.
Κλίμα (καιρικές συνθήκες).

Αν οι μαθητές προτείνουν υλικά, όπως νήματα και βαμβάκι, ρωτήστε τους σχετικά με τους πόρους που χρησιμοποιούμε για να κατασκευάσουμε αυτά τα υλικά. Για παράδειγμα, το έδαφος, οι εργάτες και τα τρακτέρ είναι οι πόροι που χρησιμοποιούμε για να καλλιεργήσουμε το βαμβάκι.

- Τονίστε ότι οι πόροι που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή μπλου τζην θα μπορούσαν να προέρχονται από όλο τον κόσμο. Για παράδειγμα βαμβάκι από την Ινδία, τρακτέρ από την Ιαπωνία, ραπτικές μηχανές από τη Γερμανία, εργάτες από τις ΗΠΑ και πετρέλαιο από το Κουβέιτ. Δείξτε τις διάφορες χώρες στον Παγκόσμιο Άτλαντα Τοίχου.
- Διαφορετικές χώρες συνεισφέρουν με διαφορετικούς πόρους στη διεθνή αγορά.

► Δραστηριότητα.

- Να μοιράσετε βιβλία Παγκόσμιας Γεωγραφίας. Ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στη Γκάνα. Ζητήστε τους να αναφέρουν έναν ανθρώπινο πόρο που προέρχεται από τη Γκάνα. Εάν δυσκολευτούν, προτείνετε τους να σκεφτούν τους ανθρώπους που απαιτούνται για τις εξαγωγές της χώρας.
- Να ζητήσετε από τους μαθητές να ανατρέξουν στην

Ελβετία. Ζητήστε τους να αναφέρουν έναν κεφαλαιουχικό πόρο. Βοηθήστε τους να δουν ότι τα ποσοστά περιγράφουν ανθρώπινους πόρους, ενώ οι λιθόστρωτοι δρόμοι, τα τηλέφωνα και οι τηλεοράσεις περιγράφουν κεφαλαιουχικούς πόρους.

- Να τους εξηγήσετε ότι κατά τη διάρκεια του χρόνου, που υπολείπεται για την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι μαθητές πρέπει να διδαχθούν σχετικά με τους πόρους, τους οποίους διαθέτουν οι διάφορες χώρες.
- Να χωρίσετε την τάξη σε ομάδες τριών μαθητών. Ανθέστε δύο ή τρεις χώρες σε κάθε ομάδα, έως ότου να έχουν ανατεθεί όλες οι χώρες. (Μερικές ομάδες μπορεί να έχουν μία περισσότερη χώρα από ότι οι άλλες).
- Να ζητήσετε από τους μαθητές να συνεργασθούν μεταξύ τους και να χρησιμοποιήσουν τους χάρτες τους προκειμένου να προσδιορίσουν έναν φυσικό, ανθρώπινο και κεφαλαιουχικό πόρο για κάθε χώρα, που έχει ανατεθεί στην ομάδα τους.
- Επίσης, να τους ζητήσετε να σκεφθούν το λόγο για τον οποίο αυτοί οι πόροι είναι σημαντικοί για κάθε χώρα.
- Ύστερα από 5 ή 10 λεπτά, φωνάξτε τέλος χρόνου και ζητήστε από τους μαθητές να συζητήσουν τα ευρήματά τους με την τάξη.
- Να προετοιμασθείτε να βοηθήσετε τους μαθητές. Ζητήστε τους να γράψουν, ο καθένας με τη σειρά του, τους πόρους που προσδιόρισαν στον Άτλαντα. Καθώς ένα άτομο από μία ομάδα θα γράφει, κάποιο άλλο άτομο θα μπορεί να αναφέρει τα ευρήματά του στην τάξη. Ρωτήστε τους μαθητές σε κάθε ομάδα, για ποιο λόγο οι πόροι τους οποίους αναφέρουν είναι σημαντικοί για κάθε χώρα. Εάν συναντούν δυσκολία, αναφερθείτε για ακόμη μία φορά στις εξαγωγές της χώρας.

► **Περίληψη και Ανασκόπηση.**

- Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι, όπως συμβαίνει με τα μπλου τζην, τα αγαθά και οι υπηρεσίες, που χρησιμοποιούμε καθημερινά, απαιτούν πόρους από όλο τον κόσμο.
- Διαφορετικές χώρες συνεισφέρουν με διαφορετικούς πόρους στην παραγωγή πολλών προϊόντων. Οι πόροι που διαθέτουν κάποιες χώρες, ανθρώπινοι, φυσικοί και κεφαλαιουχικοί, έχουν προσδιορίσει τα αγαθά και τις υπηρεσίες, τις οποίες παράγουν για την παγκόσμια αγορά.

**ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ
Μπλου Τζην.**

Χρησιμοποιήστε το φύλλο *Μπορεί το Εμπόριο να Κάνει τα Μπλου Τζην να Εξαπλωθούν σε Όλο τον Κόσμο;* στο Βιβλίο του Μαθητή Παγκόσμια Αγορά στη σελίδα 13 για να ενισχύσετε τις έννοιες που παρουσιάσθηκαν σε αυτήν τη Δραστηριότητα.

Παροτρύνετε τους μαθητές να προσδιορίσουν τους απαραίτητους πόρους για την παραγωγή προϊόντων, τα οποία χρησιμοποιούμε συχνά, π.χ. αθλητικά παπούτσια, ρολόγια, πατατάκια και παγωτό. Οι πόροι άλλων χωρών είναι απαραίτητοι;

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ Κατονομάστε την Πηγή.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Προβείτε σε ανασκόπηση μερικών από τα ξένα αγαθά και τις υπηρεσίες που ανακάλυψαν οι μαθητές κατά την τελευταία Δραστηριότητα.

Ορίστε τους πόρους ως τα βασικά συστατικά, που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών.

Ζητήστε από τους μαθητές να κατατάξουν σε κατηγορίες τους ανθρώπινους, φυσικούς και κεφαλαιουχικούς πόρους, που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή και πώληση ενός παντελονιού μπλου τζην.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Μοιράστε βιβλία Παγκόσμιας Γεωγραφίας. Συνεργασθείτε με τους μαθητές για τον προσδιορισμό ανθρώπινων και κεφαλαιουχικών πόρων επιλεγμένων χωρών στον Άτλαντα. Χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες και αναθέστε δύο ή τρεις χώρες του Άτλαντα σε κάθε μία ομάδα μέχρις ότου να έχουν ανατεθεί όλες οι χώρες.

Ζητήστε από τους μαθητές να προσδιορίσουν ένα φυσικό, ανθρώπινο και κεφαλαιουχικό πόρο για κάθε χώρα που είχε ανατεθεί στην ομάδα τους. Ζητήστε τους να προσδιορίσουν γιατί αυτοί οι πόροι είναι σημαντικοί.

Ζητήστε από τους μαθητές αναφέρουν τα ευρήματά τους στην τάξη.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Τονίστε ότι προϊόντα, τα οποία χρησιμοποιούμε καθημερινά, απαιτούν πόρους από όλο τον κόσμο.

Πείτε στους μαθητές ότι διαφορετικές χώρες παρέχουν διαφορετικούς πόρους στην παγκόσμια αγορά.

συνεχίζεται

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Μπλου Τζην.

Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν το *Μπορεί το Εμπόριο να Κάνει τα Μπλου Τζην να Εξαπλωθούν σε Όλον τον Κόσμο;* στο Βιβλίο του Μαθητή. Ζητήστε τους να συζητήσουν σχετικά με τις δεξιότητες, που χρειάζονται τα άτομα στην παγκόσμια αγορά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 5

Το Ερημικό Νησί

Γενική άποψη

Οι μαθητές «βρίσκονται χωρίς πόρους» σε ένα ερημικό νησί, αντιμέτωποι με την έλλειψη αγαθών. Ανακαλύπτουν πώς η έλλειψη αγαθών υποχρεώνει τους ανθρώπους να λάβουν βασικές οικονομικές αποφάσεις: ποια αγαθά και υπηρεσίες να παράγουν, πώς να τα παράγουν, ποιος θα τα καταναλώσει;

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ ορίσουν την έννοια της έλλειψης αγαθών και κατανοούν πώς αυτή επιβάλλει στους ανθρώπους να κάνουν ορισμένες επιλογές,
- ▶ προσδιορίσουν τις βασικές αποφάσεις «τι, πώς και σε ποιον», που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι σε όλες τις οικονομίες.

Προετοιμασία

Προβείτε σε ανασκόπηση του φύλλου *Επιλογές στο Ερημικό Νησί*, στη σελίδα 12 του Βιβλίου του Μαθητή *Παγκόσμια Αγορά*. Προετοιμασθείτε να συζητήσετε σχετικά με το πώς η **έλλειψη αγαθών** επιβάλλει τις τρεις βασικές επιλογές του «τι και πώς» θα παραχθεί καθώς και του «ποιος θα καταναλώσει τα αγαθά».

Σκεφθείτε ένα ενδιαφέρον παράδειγμα από την επιχείρησή σας το οποίο να επεξηγεί την έλλειψη αγαθών και τη σπανιότητα.

Υλικό

- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Το Βιβλίο του Μαθητή *Παγκόσμια Αγορά*.
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).
- Παγκόσμιος Ατλαντας Τοίχου (προαιρετικά).

ENNOIES

Επιλογή.
Οικονομικά Συστήματα.
Οικονομία.
Αγαθά.
Έλλειψη αγαθών.
Υπηρεσίες.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Κριτική σκέψη.
Λήψη αποφάσεων.
Ενσάρκωση ρόλων.
Ομαδική εργασία.

Έλλειψη (σπανιότητα)
αγαθών - Η αδυναμία να
ικανοποιηθούν οι ανθρώπινες
ανάγκες.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► *Εισαγωγή.*

- Υπενθυμίστε στην τάξη ότι η προηγούμενη Δραστηριότητα παρουσίασε τρία είδη πόρων. Ζητήστε από τους μαθητές να τους προσδιορίσουν.

Φυσικοί, κεφαλαιουχικοί και ανθρώπινοι πόροι.

- Ζητήστε από τους μαθητές να σκεφτούν τη συσκευή τηλεόρασης ως έναν κεφαλαιουχικό πόρο. Ρωτήστε τους αν ήθελαν ποτέ να παρακολουθήσουν ένα τηλεοπτικό πρόγραμμα στο σπίτι τους, όταν κάποιο άλλο μέλος της οικογένειας ήθελε να παρακολουθήσει κάτι άλλο.

- Επισημάνετε ότι μία τέτοια κατάσταση επεξηγεί το φαινόμενο της έλλειψης πόρων. Σημειώστε τον ορισμό της έλλειψης στον πίνακα.

- Εξηγήστε ότι όταν μία συσκευή τηλεόρασης δεν μπορεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες του καθενός ταυτόχρονα, κάποιος θα πρέπει να αποφασίσει ποιο τηλεοπτικό πρόγραμμα θα δουν. Η συσκευή τηλεόρασης σ' αυτήν την περίπτωση αποτελεί έναν πόρο που βρίσκεται σε έλλειψη.

- Ρωτήστε τους μαθητές αν έχουν έλλειψη χρόνου και χρήματος.

Και τα δύο είναι αγαθά που βρίσκονται σε έλλειψη, όταν οι μαθητές δεν διαθέτουν αρκετό χρόνο για να κάνουν όλα όσα επιθυμούν ή αρκετά χρήματα να αγοράσουν όλα όσα επιθυμούν. Η έλλειψη χρόνου και χρήματος τους υποχρεώνει να κάνουν επιλογές σχετικά με το πώς θα τα αξιοποιήσουν.

- Δώστε παραδείγματα έλλειψης αγαθών και επιλογών από την επιχείρησή σας.

- Τονίστε το γεγονός ότι, όταν ο χρόνος, το χρήμα και οι πόροι είναι αγαθά που βρίσκονται σε έλλειψη, οι άνθρωποι θα πρέπει να αποφασίσουν πώς θα τα αξιοποιήσουν. Για να το επεξηγήσετε, πείτε στους μαθητές ότι θέλετε από αυτούς να κάνουν ένα φανταστικό ταξίδι.

► Δραστηριότητα.

- Ζητήστε από τους μαθητές να φαντασθούν (υποθέσουν) ότι είναι οι τυχεροί νικητές ενός ταξιδιού για το Ερημικό Νησί στο Νότιο Ειρηνικό ωκεανό με όλα τα έξοδα πληρωμένα. Καθοδηγήστε τους στη διαδικασία προετοιμασίας των αποσκευών, άφιξης στο σταθμό, επιβίβασης σε ένα πλοίο και ταξιδιού στο Ερημικό Νησί.
- Όταν θα φθάσετε θα ανακαλύψετε το λόγο για τον οποίο το νησί έχει ένα τόσο παράξενο όνομα. Δεν υπάρχουν ξενοδοχεία, εστιατόρια, καταστήματα ή άνθρωποι σε αυτό το νησί. Όταν αποχαιρετούσατε το πλοίο ο καπετάνιος σάς φώναξε: «Θα σας δώ σε μερικές εβδομάδες».
- Μοιράστε την τάξη σε ομάδες πέντε ως εππά μαθητών. Μοιράστε το Βιβλίο του Μαθητή και ζητήστε τους να ανατρέξουν στο φύλλο Επιλογές στο Ερημικό Νησί, στη σελίδα 13. Ζητήστε από κάθε ομάδα να επιλέξει έναν ανταποκριτή και να απαντήσει στις ερωτήσεις του φύλλου εργασίας.

- Μετά από 10 λεπτά, ζητήστε από τους ανταποκριτές να καταγράψουν ξεχωριστά στον πίνακα ποιους πόρους διαθέτουν και ποια αγαθά και υπηρεσίες επιθυμούν να παράγουν. (Δείτε την ερώτηση 3 στο φύλλο εργασίας). Συγκρίνετε τους καταλόγους και προτείνετε τις απαιτούμενες προσθήκες.
- Στη συνέχεια, καθορίστε πώς σχεδιάζει κάθε ομάδα να αναθέσει εργασία για συγκεκριμένες δουλειές. (Δείτε την ερώτηση 4 στο φύλλο εργασίας).

Ζητήστε από τους καθηγητή να σας βοηθήσει να χωρίσετε την τάξη σε ομάδες.

Αν οι μαθητές συναντούν δυσκολίες, βοηθήστε τους να κατανοήσουν ότι χρειάζονται τρόφιμα και κατάλυμα προκειμένου να επιβιώσουν για μία ή δύο μέρες. Ποιος θα φροντίσει για την ανεύρεση τροφής; Με ποιο μέσο; Ποιος θα κατασκευάσει ένα κατάλυμα; Με ποιο μέσο; Πώς θα αποφασίσουν ποιος θα είναι υπεύθυνος για την τροφή και η σπέγασή τους;

- ▶ Αναθέτει κάποιος αρχηγός τις εργασίες ή έ-χουν τα άτομα (μέλη της ομάδας) την ελευθερία να αποφασίσουν, ποια εργασία θα εκτελέσουν;
- ▶ Οι άνθρωποι εκτελούν εργασίες εξαιτίας των δεξιοτήτων που διαθέτουν ή τους ανατίθενται οι εργασίες με κάποιον άλλο τρόπο;
- Τέλος, συζητήστε σχετικά με τον τρόπο, με τον οποίο αποφασίζει κάθε ομάδα για το ποιος θα λάβει τα αγαθά και τις υπηρεσίες που παράγονται. (Δείτε την ερώτηση 5 στο φύλλο εργασίας).
- ▶ Πώς διανέμετε το φαγητό, το κατάλυμα και άλλα είδη, τα οποία παράγετε μεταξύ όλων όσων τα χρειάζονται;
- Εξηγήστε στους μαθητές ότι οι αποφάσεις κάθε ομάδας στο Ερημικό Νησί είναι παρόμοιες με αυτές, οι οποίες λαμβάνονται σε κάθε οικονομία:

Ποια αγαθά και υπηρεσίες θα πρέπει να παραχθούν και σε ποιες ποσότητες;

Με ποιον τρόπο θα πρέπει να παραχθούν;

Ποιος θα καταναλώσει αντά τα αγαθά και τις υπηρεσίες;

- Ρωτήστε τους μαθητές αν μπορούν να ορίσουν την έννοια της οικονομίας. Εξηγήστε τους ότι μία οικονομία είναι ο τρόπος με τον οποίο μία χώρα παράγει, διανέμει και καταναλώνει τους πόρους της.

Οικονομία είναι ο τρόπος με τον οποίο μία χώρα παράγει, διανέμει και καταναλώνει τους πόρους της.

Οικονομία της αγοράς έχει όταν οι περισσότεροι πόροι ανήκουν σε άτομα, οι οποίοι λαμβάνουν τις δικές τους αποφάσεις με την καθοδήγηση των πιμάν στην αγορά.

- Επισημάνετε ορισμένες δεξιότητες και συμπεριφορές που είναι περισσότερο σημαντικές για την επιτυχία σε μία οικονομία της αγοράς. Ποιες δεξιότητες και συμπεριφορές εκτιμάτε ως περισσότερο σημαντικές στη σταδιοδρό μία σας; Ποιες είναι οι προσδοκίες της επιχείρησής σας;

Πολλά πολιτικά συντήματα αποτελούν ένα μείγμα μορφών οικονομικών συστημάτων και ονομάζονται γι' αυτό το λόγο «μεικτές» οικονομίες.

► **Περίληψη και Ανασκόπηση.**

- Συνοψίστε σύντομα τα βασικά σημεία του μαθήματος:

Οι πόροι είναι σπάνιοι σε κάθε οικονομία.

Σε κάθε οικονομία η έλλειψη αγαθών υποχρεώνει τους ανθρώπους να αποφασίσουν ποια αγαθά και υπηρεσίες πρέπει να παράγονται, και σε ποιες ποσότητες, πώς να τα παράγονται και ποιος θα τα καταναλώσει.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ Το Ερημικό Νησί.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Δώστε τον ορισμό και συζητήστε σχετικά με την έλλειψη αγαθών και υπηρεσιών.

Δώστε ένα επιχειρηματικό ή προσωπικό παράδειγμα έλλειψης αγαθών και υπηρεσιών.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Ζητήστε από τους μαθητές να αναφέρουν τα ευρήματά τους:

1. Ποια αγαθά και υπηρεσίες επιθυμούν να παράγονται;
2. Πώς θα παράγονται αγαθά και τις υπηρεσίες;
3. Ποιος θα καταναλώσει τα αγαθά και τις υπηρεσίες;

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Ποιες είναι οι βασικές ιδέες στη Δραστηριότητα;

1. Οι πόροι είναι σπάνιοι σε κάθε χώρα.
2. Σε κάθε οικονομία η έλλειψη υποχρεώνει τους ανθρώπους να αποφασίσουν, ποια αγαθά και υπηρεσίες πρέπει να παράγονται, πώς θα τα παράγονται και ποιος θα τα καταναλώσει.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 6

Πλεονέκτημα Διεθνούς Εμπορίου

Γενική άποψη

Σε μικρές ομάδες οι μαθητές ενσαρκώνουν ρόλους κατασκευαστών, που προσπαθούν να επιλέξουν την καλύτερη χώρα στην οποία θα παράγουν τα αγαθά και τις υπηρεσίες τους. Οι μαθητές βλέπουν πως το διεθνές εμπόριο ασκεί ευεργετικά οφέλη σε όλους.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ ανακαλύψουν πώς η παραγωγικότητα ασκεί επίδραση στο διεθνές εμπόριο,
- ▶ εξηγήσουν πώς τα αγαθά που παράγονται στις περισσότερο κατάλληλες αγορές οδηγούν σε αποτελεσματικές διεθνείς αγορές,
- ▶ δώσουν παραδείγματα, για τα οποία η παραγωγή των αγαθών και των υπηρεσιών μετακινείται σε ορισμένες χώρες και όχι σε άλλες.

Προετοιμασία

Προσδιορίστε μερικούς τρόπους με τους οποίους λειτουργεί η επιχείρησή σας, προκειμένου να βελτιώσει την παραγωγικότητά της. Στην περίπτωση που η επιχείρησή σας ασκεί παραγωγική δραστηριότητα σε άλλη χώρα, προετοιμασθείτε να συζητήσετε σχετικά με το πώς επέλεξε να λειτουργήσει εκεί.

Επίσης, παρακαλώ, λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής, *Η Παραγωγικότητά μου*, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να χρησιμοποιήσετε.

ΕΝΝΟΙΕΣ

*Αγορά
Παραγωγικότητα.
Εμπόριο.*

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

*Ανάλυση πληροφοριών.
Λήψη αποφάσεων.
Τήρηση οδηγιών.
Διάβασμα Ατλαντικής.
Έρευνα.
Ενσάρκωση ρόλων.
Ομαδική εργασία.*

Υλικό

- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Παγκόσμια Γεωγραφία (προαιρετικά)*.
- Το Βιβλίο του Μαθητή Παγκόσμια Αγορά.
- 8 λευκές κάρτες (προαιρετικά).
- Παγκόσμιος Άτλαντας Τοίχου.
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).

*Βλέπε παραπομπή σελίδας 18.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► Εισαγωγή.

- Σημειώστε τον όρο παραγωγικότητα στον πίνακα. Ρωτήστε τους μαθητές: «Τι σημαίνει όταν κάποιος σας πει ότι χρειάζεστε να γίνετε περισσότερο παραγωγικός ή να αυξήσετε την παραγωγικότητά σας»;
- Μετά από τις απαντήσεις ορισμένων μαθητών, τονίστε ότι η **παραγωγικότητα** είναι το παράγομενο προϊόν, ανά μονάδα προϊόντος (υλικού, πόρων), που εισέρχεται σε μία παραγωγική διαδικασία. Με άλλες λέξεις, η ποσότητα παραγωγής, η οποία πραγματοποιείται, με δεδομένους τους συντελεστές παραγωγής σε μία δεδομένη χρονική περίοδο. Εάν κάποιος επιθυμεί να αυξήσει την παραγωγικότητα, τότε χρειάζεται να παραχθεί μεγαλύτερη ποσότητα στον ίδιο ή σε μικρότερο χρόνο.

Παραγωγικότητα είναι το παραγόμενο προϊόν ανά μονάδα παραγωγικού συντελεστή που χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή του.

► Δραστηριότητα.

- Εξηγήστε στους μαθητές ότι η παραγωγικότητα αποτελεί κρίσιμο μέγεθος για όλες τις αγορές και ιδιαίτερα στη διεθνή αγορά. Επιχειρήσεις με χαμηλή παραγωγικότητα κλείνουν. Σήμερα οι μαθητές πρόκειται να προτείνουν τρόπους, με τους οποίους οι επιχειρήσεις μπορούν να βελτιώσουν την παραγωγικότητά τους.
- Μοιράστε το Βιβλίο του Μαθητή και ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στη σελίδα 23. Χωρίστε την τάξη σε τέσσερεις ομάδες.

- Εξηγήστε ότι οι τέσσερεις ομάδες είναι κατασκευαστές σχολικών τσαντών. Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν τις καταστάσεις τους και να εργασθούν με τη βοήθεια των ερωτήσεων, ώστε να αποφασίσουν τι θα έπρεπε να κάνουν οι επιχειρήσεις τους προκειμένου να αυξήσουν την παραγωγικότητά τους. Δώστε στους μαθητές περίπου 10 - 12 λεπτά να αποφασίσουν τις καλύτερες ενέργειες, στις οποίες θα προβούν, συζητήστε ποιο θα είναι το αποτέλεσμα αυτών των ενεργειών και καταγράψτε τις απαντήσεις τους.
- Ζητήστε από κάθε ομάδα να επιλέξει κάποιον, που θα αναφέρει τις αποφάσεις της ομάδας. Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι θα πρέπει να υποστηρίξουν τις αποφάσεις τους με συλλογισμούς.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Όλες οι καταστάσεις ανξάνουν την παραγωγικότητα εκτός από αυτήν με τον αριθμό 4, γιατί η πρόσληψη περισσότερων ανειδίκευτων εργατών δεν θα αυξήσει την παραγωγικότητα.

- Ρωτήστε τους μαθητές, εάν αυξηθεί η παραγωγικότητα της εργασίας, οι μισθοί θα παραμείνουν οι ίδιοι, θα αυξηθούν ή θα μειωθούν; Εξηγήστε ότι οι μισθοί μπορεί να αυξηθούν εξαιτίας της αυξημένης αξίας κάθε εργάτη.
- Εξηγήστε στους μαθητές ότι η παραγωγικότητα των εργατών ποικίλλει από χώρα σε χώρα.
- Πείτε στους μαθητές ότι μία κρίσιμη απόφαση για κάθε κατασκευαστή είναι η επιλογή του παραγωγικού περιβάλλοντος για την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών. Σημειώστε στον πίνακα ή σε κάποια διαφάνεια τα ακόλουθα προϊόντα:

Πολυτελές αυτοκίνητο.

Αεροσκάφος.

Αθλητικά παπούτσια.

Παραθαλάσσιο ξενοδοχείο.

- Αναθέστε σε κάθε ομάδα ένα από τα προϊόντα. Πείτε στις ομάδες ότι θα πρέπει να αποφασίσουν σε ποια χώρα θα εγκαταστήσουν την παραγωγή τους. Θα πρέπει να επιλέξουν από τις ακόλουθες χώρες.

Νότιος Κορέα
Γερμανία

Μεξικό
ΗΠΑ

Ίσως επιθυμείτε να σημειώσετε αντές τις χώρες στον πίνακα ή σε μία διαφάνεια προκειμένου να βοηθήσετε τους μαθητές να τις ξαναθυμηθούν.

- Ζητήστε τους να διαβάσουν και να αναλύσουν την πληροφορία σχετικά με τους πόρους κάθε χώρας και να συμπληρώσουν το φύλλο *Εντοπίζοντας Αγαθά και Υπηρεσίες* στο Βιβλίο του Μαθητή σελίδα 26. Υποδείξτε τους να εξετάσουν προσεκτικά τις εξαγωγές κάθε χώρας και να προσδιορίσουν τις απαραίτητες δεξιότητες που χρειάζονται οι εργάτες για να παράγουν προϊόντα που εξάγονται.
- Αφού θα έχουν ολοκληρώσει την άσκηση οι ομάδες, ζητήστε από τους μαθητές να αναφέρουν τα ευρήματά τους στην τάξη. Επισημάνετε όποιους λόγους εγκατάστασης έχουν παραλείψει οι μαθητές.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Χώρες παραγωγής: η Γερμανία παράγει πολυτελή αυτοκίνητα, η Νότιος Κορέα παράγει αθλητικά παπούτσια, η ΗΠΑ παράγει αεροσκάφη και το Μεξικό διαθέτει ξενοδοχεία αναγυνής. Ωστόσο δεχθείτε όποιες απαντήσεις οι μαθητές θα μπορέσουν να τεκμηριώσουν, όπως για παράδειγμα ότι, η παραγωγή αεροσκαφών πραγματοποιείται τόσο στη Γερμανία όσο και στις ΗΠΑ.

► Περίληψη και Ανασκόπηση.

- Εξηγήστε ότι η σημερινή Δραστηριότητα είναι μία απλοποιημένη εκδοχή του τρόπου, με τον οποίο οι επιχειρήσεις αποφασίζουν πού θα χωροθετηθεί η παραγωγή αγαθών

και υπηρεσιών. Πείτε τους ότι η Mercedes Benz εγκαταστήθηκε στην Αλαμπάμα και η Airbus είναι η βασική παραγωγός αεροπλάνων στην Ευρώπη. Εξαρτήματα αμερικανικών αυτοκινήτων προέρχονται με συνεχώς αυξανόμενο ρυθμό και από άλλες χώρες.

- Εάν η επιχείρησή σας ασκεί όλη ή μέρος της παραγωγικής διαδικασίας σε κάποια άλλη χώρα, συζητήστε σύντομα, πώς διάλεξε να ξεκινήσει τη δραστηριότητά της εκεί.
- Ρωτήστε τους μαθητές αν θυμούνται κάποιον από τους λόγους για τους οποίους προστίθεται αξία σε άλλες χώρες:

 - ▶ Χαμηλό κόστος εργασίας ή υλικών.
 - ▶ Διαθεσιμότητα εργασίας ή υλικών.
 - ▶ Δεξιότητες οι οποίες απαιτούνται για τη μετατροπή των πρώτων υλών σε τελικά προϊόντα.
 - ▶ Προσέγγιση στις πρώτες ύλες.
 - ▶ Χαμηλό μεταφορικό κόστος.
 - ▶ Εγγύτητα σε μεγάλο αριθμό πελατών για τα τελικά προϊόντα.
 - ▶ Επιχορηγήσεις.

- Προσδιορίστε και απαντήστε σε όποια πρόσθετη ερώτηση ίσως έχουν οι μαθητές σχετικά με την παραγωγικότητα ή την επιλογή του τόπου εγκατάστασης της παραγωγικής δραστηριότητας μίας επιχείρησης.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ Η Παραγωγικότητά μου.

Ζητήστε από τους μαθητές να θυμηθούν με ποιον τρόπο και για ποιο λόγο τα νοικοκυριά παρομοιάζονται με μία χώρα. Υπενθυμίστε τους ότι εξάγομε το χρόνο και το ταλέντο μας προκειμένου να κερδίσουμε χρήμα - τα για τις εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών. Ρωτήστε τους μαθητές πώς η εκπαίδευση και οι δεξιότητες εργασίας μπορούν να επηρεάσουν την αξία του κόστους εργασίας τους και την ικανότητα να εισάγουν αγαθά και υπηρεσίες.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ Το Πλεονέκτημα Διεθνούς Εμπορίου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ζητήστε από τους μαθητές να δώσουν παραδείγματα παραγωγικότητας του ατόμου. Συζητήστε τη σημασία της παραγωγικότητας.

Παραγωγικότητα είναι η παραγωγή ανά μονάδα παραγωγικού συντελεστή. Με άλλα λόγια, πόσο παράγεται με δεδομένους πόρους σε μία συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Να χωρίστε την τάξη σε τέσσερεις ομάδες. Να μοιράσετε το Βιβλίο του Μαθητή και ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στη σελίδα 23.

Ζητήστε από τις ομάδες να εργασθούν στις ερωτήσεις της «Παραγωγικότητας Σχολικών Τσαντών».

*Πολυτελές αυτοκίνητο.
Αθλητικά παπούτσια.*

*Ξενοδοχείο αναψυχής.
Αεροσκάφος.*

Ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν το *Εντοπίζοντας Αγαθά και Υπηρεσίες* στη σελίδα 26 του Βιβλίου του Μαθητή.

Ζητήστε από αντιπροσώπους κάθε ομάδας να αναφέρουν τα ευρήματά τους στην τάξη.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Συζητήστε την απόφαση της επιχείρησής σας ή κάποιας άλλης να μεταφέρει τις παραγωγικές της εγκαταστάσεις σε κάποια άλλη χώρα.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Η Παραγωγικότητά μου.

Ζητήστε από τους μαθητές να συζητήσουν, πώς η εκπαίδευση και οι δεξιότητες επηρέαζουν την αξία των εξαγωγών εργασίας κάποιου και την ικανότητά του να εισάγει αγαθά και υπηρεσίες.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 7

Φραγμοί Εμπορίου

Γενική άποψη

Οι μαθητές συζητούν σχετικά με τα πλεονεκτήματα και τις συνέπειες της εφαρμογής φραγμών εμπορίου.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ προσδιορίσουν λόγους για τους οποίους οι άνθρωποι επιθυμούν την εφαρμογή φραγμών εμπορίου,
- ▶ αναγνωρίσουν την επίδραση των φραγμών εμπορίου,
- ▶ δώσουν τουλάχιστον δύο λόγους για τους οποίους οι φραγμοί εμπορίου εμποδίζουν την οικονομική ανάπτυξη.

Προετοιμασία

Προβείτε σε ανασκόπηση της Δραστηριότητας. Με τη βοήθεια του καθηγητή αποφασίστε πώς να μοιράσετε την τάξη σε έξι ομάδες. Επίσης, ορίστε ένα σημείο μέσα στην αίθουσα όπου μπορείτε να τοποθετήσετε επτά καρέκλες σε ένα ημικύκλιο που να βλέπει την τάξη.

Με την άδεια του καθηγητή, φέρτε μπισκότα στην τάξη για να κεράσετε τους μαθητές και να επεξηγήσετε τις σχετικές έννοιες με την παρούσα Δραστηριότητα.

Προσδιορίστε τρόπους με τους οποίους οι δασμοί και οι ποσοστώσεις ασκούν επίδραση στην επιχείρησή σας.

ΕΝΝΟΙΕΣ

Διεθνές εμπόριο.

Ποσότωση.

Δασμός.

Φραγμοί εμπορίου.

ΔΞΕΙΟΤΗΤΕΣ

Ανάλυση πληροφοριών.

Συζητώντας.

Διαμορφώνοντας επιχειρήματα.

Προσεκτική ακρόαση.

Ομαδική εργασία.

Επίσης, παρακαλώ, λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής, *Εξάλειψη Περιορισμών*, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να χρησιμοποιήσετε.

Υλικό

- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Διαφάνειες (προαιρετικά).
- Το Βιβλίο Μαθητή Παγκόσμια Αγορά.
- Μαρκαδόρος διαφανειών (προαιρετικά).
- Επιδιασκόπιο (προαιρετικά).
- Μπισκότα (προαιρετικά).
- Σημειωματάριο (προαιρετικά).
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► Εισαγωγή.

• Προβείτε σε ανασκόπηση της προηγούμενης Δραστηριότητας. Εξηγήστε στους μαθητές ότι το ελεύθερο εμπόριο παρέχει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να παράγουν και να εμπορεύονται προϊόντα με τον πιο αποτελεσματικό τρόπο, με την καλύτερη χρήση των διαθέσιμων πόρων.

• Εξηγήστε ότι δεν προτιμούν όλοι τη λειτουργία μίας παγκόσμιας αγοράς, όπου τα αγαθά ρέουν ελεύθερα από τη μία χώρα στην άλλη. Μερικοί άνθρωποι επιλέγουν την εφαρμογή **φραγμών εμπορίου**, δράσεων δηλαδή, που σχεδιάζονται για να επιβραδύνουν ή να εμποδίσουν τη διεξαγωγή του εμπορίου μεταξύ των κρατών*. Πείτε στους μαθητές ότι σήμερα θα ανακαλύψουν γιατί οι άνθρωποι αντιτίθενται στο ελεύθερο εμπόριο και τι προκύπτει ως αποτέλεσμα.

Φραγμοί εμπορίου ονομάζονται οι δράσεις, που σχεδιάζονται για να επιβραδύνουν ή να εμποδίσουν τη διεξαγωγή εμπορίου μεταξύ των κρατών.

* Έκτός Ε.Ε. (Ευρωπαϊκής Ένωσης). Εντός των συνόρων της Ε.Ε. δεν ισχύουν φραγμοί εμπορίου. Οι χώρες-μέλη της Ε.Ε. ακολουθούν κοινή πολιτική δασμών για εισαγόμενα από τρίτες χώρες, π.χ. ΗΠΑ, Ιαπωνία κλπ.

► Δραστηριότητα.

- Διαβάστε σχετικά με το πρόβλημα που αντιμετωπίζει η εταιρεία «Μπισκότα Π», σελίδα 28 στο Βιβλίο του Μαθητή από την ύπαρξη μίας άλλης εταιρείας «Μπισκότα Φ», από μία άλλη χώρα. Εξηγήστε στους μαθητές ότι θα προσδιορίσουν, εργαζόμενοι κατά μικρές ομάδες, ποιος φαίνεται να κερδίζει και ποιος να χάνει στην κατάσταση που περιγράφεται. Τονίστε ότι η πρώτη εντύπωση μπορεί να μην είναι πάντα η σωστή!
- Χωρίστε την τάξη σε έξι ομάδες. Βεβαιωθείτε ότι οι μαθητές έχουν χαρτί σημειώσεων και στυλό ή μολύβια. Δώστε στις ομάδες περίπου οκτώ λεπτά να συμπληρώσουν τη Δραστηριότητα.
- Με το πέρας του χρόνου, ζητήστε από κάθε ομάδα να αναφερθεί σε μία από τις ομάδες των ανθρώπων που εμπλέκονται, εξηγώντας αν η ομάδα θα κέρδιζε ή θα έχανε από τον ανταγωνισμό και γιατί. Σημειώστε τις απαντήσεις των μαθητών στον πίνακα.

Ανθρωποι που κερδίζουν.

Οι άνθρωποι που αγοράζουν τα μπισκότα (καταναλωτές), επειδή οι τιμές θα είναι χαμηλότερες και θα έχουν έτοι περισσότερες επιλογές.

Ο ιδιοκτήτης της εταιρείας «Μπισκότα Φ» εξαιτίας των προσδοκώμενων κερδών από τις πωλήσεις μπισκότων στην κονότητα, που είναι εγκατεστημένη η εταιρεία «Μπισκότα Π».

Οι υπάλληλοι της εταιρείας «Μπισκότα Π», γιατί θα διατηρήσουν την εργασία τους.

Ανθρωποι που χάνουν.

Ο ιδιοκτήτης της εταιρείας «Μπισκότα Π», γιατί προκειμένου να ανταγωνιστεί τις τιμές θα πρέπει να μειώσει τις δικές του, οπότε θα μειωθούν τα κέρδη του.

Οι υπάλληλοι της εταιρείας «Μπισκότα Π», γιατί ενδέχο - μένως να χάσουν τις εργασίες τους στην περίπτωση που ο κύκλος εργασιών της εταιρείας μειωθεί.

Η κυβέρνηση, γιατί αν οι πωλήσεις της εταιρείας «Μπισκότα Π» πέσουν ή αν απολυθούν οι εργαζόμενοι της θα μειωθούν οι καταβαλλόμενοι φόροι.

- Αφού θα έχουν δώσει τις αναφορές τους οι μαθητές, εξηγήστε τους ότι η ιδέα των κερδισμένων και των χαμένων είναι παραπλανητική. Σε μία ιδανική κατάσταση, σε καθεστώς ελεύθερου εμπορίου η εταιρεία «Μπισκότα Π» μπορεί να μετατρέψει τις επιχειρηματικές της πρακτικές, να γίνει περισσότερο αποτελεσματική και παραγωγική, ώστε να ανταγωνισθεί την εταιρεία «Μπισκότα Φ», ή σε διαφορετική περίπτωση θα μπορούσε να κλείσει. Εάν έκλεινε η εταιρεία «Μπισκότα Π» για παράδειγμα, θα μπορούσε ίσως να μεταφέρει τους πόρους της (χρήμα, κεφάλαιο και εργασία) σε κάποια άλλη, περισσότερο αποτελεσματική επιχείρηση. Εάν αυτό συνέβαινε σε όλες τις μορφές των επιχειρήσεων, τα αγαθά και οι υπηρεσίες θα παράγονταν σε πιο αποτελεσματικά και κατάλληλα μέρη. Τελικά όλοι «κερδίζουν»!

- Πείτε στους μαθητές όμως ότι αντί αυτού, οι κυβερνήσεις συχνά εξαναγκάζονται από τους πολίτες, οι οποίοι χάνουν στο εμπόριο να εγείρουν φραγμούς στο εμπόριο οι οποίοι ονομάζονται **δασμοί ή ποσοστώσεις**.

- Ένα παιχνίδι ενσάρκωσης ρόλων θα σας βοηθήσει να δείξετε την εφαρμογή των φραγμών εμπορίου στην τάξη. Χωρίς να μετακινήσετε ή να αναδιοργανώσετε τις ομάδες, υποδείξτε μία ως την αντιπρόσωπο της εταιρείας «Μπισκότα Π», η οποία πουλάει τα μπισκότα για 1 N.M. το καθένα. Πείτε σε μία άλλη ομάδα ότι εκπροσωπεί την εταιρεία «Μπισκότα Φ» που πουλάει τα μπισκότα για 1,25 N.M. Υποδείξτε μία τρίτη ομάδα ως εκπρόσωπο της κυβέρνησης.

- Πείτε στην τάξη ότι η κυβέρνηση εισακούοντας τα παράπονα των υπαλλήλων της εταιρείας «Μπισκότα Π» αποφάσισε να ορίσει φόρο ή δασμό 40% για τα εισαγόμενα μπισκότα της εταιρείας «Μπισκότα Φ». Αυτός ο δασμός ή φόρος εισαγόμενου προϊόντος θα πληρώνεται στην κυβέρνηση. Έτσι η εταιρεία «Μπισκότα Φ» πουλά τα μπισκότα της 1,75 N.M.

Δασμός είναι ένας φόρος στις εισαγωγές.

Ποσοστωση είναι ένας περιορισμός στην ποσότητα των αγαθών και υπηρεσιών που εισάγονται.

- Ρωτήστε τις ομάδες: (Πώς θα επηρεάσει αυτός ο δασμός ή φόρος την τιμή όλων των μπισκότων που πωλούνται στη χώρα που είναι εγκατεστημένη η εταιρεία «Μπισκότα Π»);

Οι τιμές μάλλον θα αυξηθούν. Η εταιρεία «Μπισκότα Π» θα δέλεασθεί να ανξήσει την τιμή της και να πλησιάσει τις 1,75 N.M.

- Δώστε περίπου ένα λεπτό στις ομάδες για να συζητήσουν σχετικά με την ερώτηση και να διαμορφώσουν μία απάντηση. Ζητήστε από ένα ή δύο μαθητές να σας απαντήσουν.
- Ρωτήστε όλες τις ομάδες: «Με ποιον τρόπο οι φόροι ή οι δασμοί στοίχισαν χρόνο και χρήμα στη χώρα;»

Η χώρα ξοδεύει επιπλέον χρόνο και χρήμα για να συγκεντρώσει το φόρο ή δασμό και να διασφαλίσει ότι κανείς δεν πουλά μπισκότα χωρίς να πληρώνει το φόρο ή δασμό.

- Δώστε περίπου δύο λεπτά στις ομάδες για να συζητήσουν σχετικά με την ερώτηση και να διαμορφώσουν τις απαντήσεις τους. Ζητήστε από έναν ή δύο μαθητές να σας απαντήσουν.

- Εξηγήστε στους μαθητές ότι οι δασμοί ή οι φόροι παρατρύνουν τις επιχειρήσεις να παραμείνουν οι ίδιες, όταν θα πρέπει να αλλάξουν τις πρακτικές τους, να μετακινηθούν ή να κλείσουν. Με αυτόν τον τρόπο οι δασμοί ή οι φόροι στην ουσία επιδοτούν τις λιγότερο ικανές και αποτελεσματικές επιχειρήσεις. Επιπλέον, οι μη ικανές επιχειρήσεις μπορεί να αυξήσουν τις τιμές, γεγονός που ασκεί αρνητική επίδραση στους καταναλωτές και έχει ως αποτέλεσμα να διατίθενται λιγότερα χρήματα στην οικονομία προκειμένου να επενδύσει σε περισσότερο ικανές επιχειρήσεις.

- Πείτε στους μαθητές ότι οι ποσοστώσεις ασκούν παρόμοια εμπόδια στην αποτελεσματική λειτουργία μίας επι-

Ρωτήστε τους μαθητές τι θα μπορούσε να συμβεί, αν η κυβέρνηση στη χώρα που είναι εγκατεστημένη η εταιρεία «Μπισκότα Φ» αποφάσιζε να ανταποδώσει με ένα δασμό ή φόρο σε όλες τις πωλήσεις της εταιρείας «Μπισκότα Π». Εξηγήστε τους ότι συνχάνει η κυβέρνησης θέτοντας δασμούς σε αγαθά και υπηρεσίες προκειμένου να ανταποδώσουν με ανάλογα μέτρα που έχουν τεθεί στα αγαθά και τις υπηρεσίες τους.

χείρησης. Ρωτήστε τους μαθητές: «Τι θα συνέβαινε στην τιμή όλων των μπισκότων που πωλούνται στη χώρα εάν η κυβέρνηση περιόριζε την ποσότητα των μπισκότων που μπορούσαν να εισαχθούν»;

Εάν η ζήτηση για τα εισαγόμενα μπισκότα είναι μεγαλύτερη από την προσφορά, η τιμή των εισαγόμενων μπισκότων θα ανξηθεί. Αντό θα επιδράσει στην τιμή των εγχώριων μπισκότων.

- Μοιράστε το Βιβλίο του Μαθητή και ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στη σελίδα 29, *Ποιος Επιθυμεί την Εφαρμογή Δασμών ή Φόρων και Ποσοστώσεων;*. Πείτε τους ότι θα ανακαλύψουν πως το παράδειγμα της εταιρείας «Μπισκότα Π» εφαρμόζεται διεθνώς στη βιομηχανία αυτοκινήτων. Αναθέστε σε κάθε μία από τις ομάδες έναν από τους τέσσερεις ρόλους: κυβέρνηση, καταναλωτής, υπάλληλος και μέτοχος εταιρείας. Δεδομένου ότι έχετε έξι ομάδες, δύο από αυτές θα έχουν διπλούς ρόλους.
- Δώστε στους μαθητές περίπου οκτώ λεπτά προκειμένου να κάνουν τις προτάσεις τους και να δώσουν τις σχετικές εξηγήσεις. Εξηγήστε τους ότι θα χρειασθεί να καθορίσουν ένα άτομο ως ομιλητή-εκπρόσωπο της ομάδας. Ενώ οι ομάδες θα διαμορφώνουν τις απαντήσεις τους, τοποθετήστε εππάρα καρέκλες σε ένα ημικύκλιο, το οποίο να βλέπει την τάξη.
- Στο τέλος του χρόνου ζητήστε από τον ομιλητή-εκπρόσωπο κάθε ομάδας να πάρει μία θέση στο ημικύκλιο.
- Εξηγήστε στους μαθητές ότι μόνο ένα άτομο θα μιλά τη φορά. Ζητήστε από το μαθητή που αντιπροσωπεύει τους καταναλωτές να ξεκινήσει τη συζήτηση. Οι υπόλοιποι μαθητές που βρίσκονται στο ημικύκλιο θα πρέπει να ανταποκρίνονται στα σχόλιά του και να προσθέτουν τις δικές τους απόψεις.
- Επιπλέον εξηγήστε ότι η άδεια καρέκλα είναι για τους

μαθητές από την υπόλοιπη τάξη που επιθυμούν να συνεισφέρουν με τις απόψεις τους. Ένας μαθητής κάθε φορά, θα πρέπει να μετακινείται στην άδεια καρέκλα, να λέει τη γνώμη του και να επιστρέψει αμέσως στη θέση του. Κάποιο άλλο άτομο από το κοινό μπορεί να την καταλαμβάνει όταν η θέση αδειάζει.

► Περίληψη και Ανασκόπηση.

- Επισημάνετε στους μαθητές τις επιπτώσεις της εφαρμογής των δασμών και των ποσοστώσεων στην αμερικανική αυτοκινητοβιομηχανία. Όταν οι ίαπωνες κατασκευαστές αυτοκινήτων άρχισαν να αυξάνουν τις πωλήσεις τους στις ΗΠΑ, οι Αμερικανοί κατασκευαστές αυτοκινήτων ζήτησαν από την κυβέρνηση να ορίσει μία ποσόστωση στα εισαγόμενα αυτοκίνητα. Η αμερικανική κυβέρνηση συμφώνησε. Το αποτέλεσμα ήταν οι ίαπωνες με τον καιρό να βελτιώσουν την ποιότητα των αυτοκινήτων τους προκειμένου να αυξήσουν τη ζήτηση. Στη συνέχεια αύξησαν τις τιμές εξαιτίας της περιορισμένης προσφοράς. Οι ίαπωνες αποκόμισαν έτσι τεράστια κέρδη και οι ποσοστώσεις κατέληξαν να βλάψουν τους Αμερικανούς κατασκευαστές.
- Ζητήστε από τους μαθητές να συνοψίσουν τους λόγους, για τους οποίους οι άνθρωποι μπορεί να δουν ευνοϊκά την επιβολή φραγμών εμπορίου.

Για να προστατεύονται μία επιχείρηση ή βιομηχανία.

Για να διατηρήσουν τις εργασίες τους.

Προκειμένου να ανταποδώσουν τους δασμούς και τις ποσοστώσεις που τέθηκαν στα δικά τους αγαθά και τις υπηρεσίες.

- Ζητήστε από τους μαθητές να συνοψίσουν τους λόγους για τους οποίους οι φραγμοί εμπορίου εμποδίζουν ή επιβραδύνουν την οικονομική ανάπτυξη.

Οι φραγμοί εμπορίου ενθαρρύνουν την αύξηση των πημάν και την ανεπαρκή λειτουργία των επιχειρήσεων.

Όταν οι άνθρωποι πληρώνουν μεγαλύτερες πημές, για την αγορά ενός προϊόντος, μειώνονται τα διαθέσιμα κεφάλαια για τις υπόλοιπες επενδύσεις, τις περισσότερο αποτελεσματικές ή παραγωγικές.

- Επισημάνετε ότι οι συζητήσεις σχετικά με το διεθνές εμπόριο διεξάγονται διαρκώς ανά τον κόσμο. Ενώ μερικοί άνθρωποι επιχειρηματολογούν υπέρ των δασμών και των ποσοστών, ορισμένοι άλλοι επιθυμούν να τους μειώσουν ή να τους εξαλείψουν. Η Βορειοαμερικανική Συμφωνία Ελεύθερου Εμπορίου

(NAFTA) αποτελεί μία προσπάθεια της Αμερικής, του Καναδά και του Μεξικού να μειωθούν οι δασμοί και οι ποσοστώσεις μεταξύ των τριών χωρών. Ο Διεθνής Οργανισμός Εμπορίου έχει κράτη-μέλη από όλο τον κόσμο και εργάζεται επίσης προς την κατεύθυνση της απελευθέρωσης του εμπορίου.

**ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ
Εξάλειψη Περιορισμών.**

Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν σχετικά με το Διεθνή Οργανισμό Εμπορίου (ΔΟΕ) στο «Εξάλειψη Περιορισμών» στη σελίδα 31 στο Βιβλίο του Μαθητή. Παροτρύνετε τους να απαντήσουν στις ερωτήσεις που ακολουθούν το κείμενο.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ Φραγμοί Εμπορίου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Εξηγήστε ότι το ελεύθερο εμπόριο δίνει τη δυνατότητα στις επιχειρήσεις να παράγουν και να εμπορεύονται προϊόντα με περισσότερο αποτελεσματικό τρόπο, κάνοντας καλύτερη χρήση των διαθέσιμων πόρων.

Εισάγετε την έννοια των φραγμών εμπορίου, ως δράσεων που σχεδιάζονται για να επιβραδύνουν ή να εμποδίσουν τη διεξαγωγή του εμπορίου μεταξύ των χωρών.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Χωρίστε την τάξη σε έξι ομάδες. Ζητήστε από τους μαθητές να συζητήσουν σχετικά και να αναφέρουν τα ευρήματά τους στην τάξη. Εξηγήστε τους ότι ελεύθερο εμπόριο δεν σημαίνει απαραίτητα ότι ορισμένοι άνθρωποι κερδίζουν και κάποιοι άλλοι χάνουν.

Δώστε τον ορισμό των δασμών και των ποσοστώσεων. Συζητήστε τον τρόπο με τον οποίο η εφαρμογή τους μπορεί να συνεπάγεται κόστος σε χρόνο και χρήμα.

Μοιράστε το Βιβλίο του Μαθητή και ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στο Ποιος Επιθυμεί την Εφαρμογή Δασμών και Ποσοστώσεων; σελίδα 29. Ζητήστε από τους μαθητές να κάνουν τα σχόλιά τους και στη συνέχεια στηρίξτε τα συμπεράσματά τους με μία συζήτηση.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Δώστε το υπόβαθρο σχετικά με το πώς οι δασμοί και οι ποσοστώσεις άσκησαν επίδραση στην αυτοκινητοβιομηχανία των ΗΠΑ. Μοιραστείτε τις τρέχουσες εξελίξεις σχετικά με τη Βορειοαμερικανική Συμφωνία Ελεύθερου Εμπορίου και το Διεθνή Οργανισμό Εμπορίου.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ -Εξάλειψη των Περιορισμών.

Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν την Εξάλειψη των Περιορισμών στη σελίδα 31 του Βιβλίου του Μαθητή και να απαντήσουν στις ερωτήσεις.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 8

Νομισματικές Ισοτιμίες

Γενική άποψη

Οι μαθητές διαβάζουν ένα άρθρο, το οποίο εξηγεί γιατί το χρήμα βοηθά τους ανθρώπους να εμπορεύονται και γιατί οι άνθρωποι σε διαφορετικές χώρες πραγματοποιούν ανταλλαγές στη βάση συγκεκριμένων νομισματικών ισοτιμιών. Δουλεύοντας σε ομάδες, ανταλλάσσουν νομισματικές μονάδες στη βάση συγκεκριμένων ισοτιμιών, ώστε να κάνουν τις προμήθειές τους για ένα φανταστικό ταξίδι.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ εξηγήσουν γιατί οι άνθρωποι από διαφορετικές χώρες επιθυμούν να χρησιμοποιούν χρήματα όταν εμπορεύονται μεταξύ τους,
- ▶ χρησιμοποιούν συναλλαγματικές τιμές, για να μετατρέψουν τιμές ξένου νομίσματος σε ευρωπαϊκές νομισματικές μονάδες,
- ▶ εξηγήσουν γιατί οι αυξήσεις ή οι μειώσεις των συναλλαγματικών τιμών μπορούν να επηρεάσουν το εμπόριο.

Προετοιμασία

Διαβάστε το *Δεν Παλιώνει Ποτέ* στη σελίδα 34 στο Βιβλίο του Μαθητή Παγκόσμια Αγορά. Κάνετε ανασκόπηση του *Διακοπές* στον Κόσμο στη σελίδα 36 και εξοικειωθείτε με τις φανταστικές διακοπές των μαθητών.

Ζητήστε από τον καθηγητή να παροτρύνει τους μαθητές να φέρουν τις αριθμομηχανές τους στην τάξη.

ENNOIES

Ισοτιμία.

Συναλλαγματικές

Ισοτιμίες.

Εμπόριο.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Διάβασμα Ατλαντα.

Μαθηματικές ερμηνείες

και υπολογισμοί.

Ομαδική εργασία.

Έχετε μαζί σας στην τάξη μία εφημερίδα στην περίπτωση που σχεδιάζετε να δείξετε στους μαθητές μερικά παραδείγματα των τρεχουσών τιμών συναλλάγματος. Έχετε επίσης μαζί σας ξένα χαρτονομίσματα για να τα δείξετε στους μαθητές.

Επίσης, παρακαλώ λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Δεξιότητες Ζωής, **Μετατρέποντας Νομίσματα**, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να χρησιμοποιήσετε.

Υλικό

- Το Βιβλίο του Μαθητή *Παγκόσμια Αγορά*.
- Συνοπτική διαφάνεια ισοτιμιών συναλλάγματος (προαιρετικά).
- Παγκόσμιος Άτλαντας Τοίχου.
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Επιδιασκόπιο (προαιρετικά).
- Αριθμομηχανές (προαιρετικά).
- Εφημερίδα (προαιρετικά).
- Ισοτιμίες Συναλλάγματος (προαιρετικά).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► *Εισαγωγή.*

• Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι οι τελευταίες δύο Δραστηριότητες είχαν δείξει τα υπέρ και τα κατά της εφαρμογής φραγμών εμπορίου, τους οποίους θεωρούμε ως σημαντική πλευρά του στη σημερινή παγκόσμια οικονομία.

• Πείτε στους μαθητές ότι επιθυμείτε να διαβάσουν ένα σύντομο άρθρο σχετικά με το εμπόριο και τι απαιτείται για να πραγματοποιηθεί. Μοιράστε το Βιβλίο του Μαθητή και ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν το *Δεν Παλιώνει Ποτέ*, στη σελίδα 34.

Ίσως επιθυμείτε να δείξετε τις συναλλαγματικές ισοτιμίες ορισμένων νομισμάτων μίας εφημερίδας. Όλες οι εφημερίδες έχουν ημερήσιους πίνακες συναλλαγματικών ισοτιμιών.

- Αφού θα έχουν τελειώσει οι μαθητές, προβείτε σε ανασκόπηση των βασικών ιδεών της ιστορίας, ρωτώντας:

- ▶ Τι αναφέρει το άρθρο ότι παίρνομε συχνά ως δεδομένο;
- Χρήμα.
- ▶ Τι χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι ως χρήμα;
- Χρυσό, πετράδια, ζώα κλπ.
- ▶ Γιατί οι άνθρωποι χρησιμοποιούν χρήματα όταν εμπορεύονται;
- Διευκολύνει το εμπόριο και την αποταμίευση.
- ▶ Τι είναι οι συναλλαγματικές ισοτιμίες;
- Η αξία του χρήματος σε όρους κάποιου ξένου νομίσματος.

► Δραστηριότητα.

- Πείτε στους μαθητές ότι θα κάνουν υποθετικές διακοπές στον κόσμο. Χρησιμοποιήστε τον πίνακα για να σημειώσετε τα μέρη τα οποία θα επισκεφθούν:

Λονδίνο, Αγγλία.

Παρίσι, Γαλλία.

Φρανκφούρτη, Γερμανία.

Ζυρίχη, Ελβετία.

Πόλη του Μεξικού, Μεξικό.

- Δείξτε στον Παγκόσμιο Άτλαντα Τοίχου τα μέρη στα οποία θα ταξιδέψουν οι μαθητές. Επισημάντε ότι θα υπάρχουν πολλά πράγματα για να αγοράσουν ενώ θα ταξιδεύουν, και για αυτό το λόγο θα πρέπει να μετατρέψουν τα εθνικά τους νομίσματα στην ισοτιμία κάθε χώρας.

- Χωρίστε την τάξη σε έξι ομάδες. Ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στη σελίδα 36, Διακοπές στον Κόσμο στο Βιβλίο του Μαθητή. Εξηγήστε ότι κάθε ομάδα

Αξία συναλλάγματος είναι η αξία ενός νομίσματος σε σχέση με κάποιο άλλο.

Σκεψθείτε να ρωτήσετε τους μαθητές, αν έχουν επισκεψθεί άλλες χώρες και ποιες εμπειρίες είχαν με τις διαφορετικές ισοτιμίες. Αν έχετε μαζί σας ξένα νομίσματα, μοιράστε τα στην τάξη να τα δονν οι μαθητές.

θα συμπληρώσει μια κατάσταση, ώστε να δείξει πώς ξόδεψε τα χρήματά της στο ταξίδι. (Κάθε μαθητής μπορεί να κάνει τους υπολογισμούς του για μία ή δύο χώρες).

- Μοιράστε ένα αντίγραφο των Ισοτιμιών Συναλλαγμάτος σε κάθε ομάδα. Εξηγήστε ότι κάθε μαθητής θα χρειαστεί τις πληροφορίες αυτές για να υπολογίσει πόσα χρήματα ξοδεύει.
- Ζητήστε από τους μαθητές της κάθε ομάδας να κάνουν τους υπολογισμούς με τη σειρά.
- Όταν θα έχουν τελειώσει οι μαθητές, ζητήστε τους να συγκρίνουν το σύνολο των χρημάτων που έχουν ξοδέψει. Όταν καταλάβουν ότι οι απαντήσεις τους είναι διαφορετικές, κατευθύνετε την προσοχή τους στις συναλλαγματικές ισοτιμίες που έχουν χρησιμοποιήσει. Χρησιμοποιήστε τη συνοπτική διαφάνεια για να εξηγήσετε τις διαφορές στην τάξη (προαιρετικά).
- Εξηγήστε ότι, όταν οι άνθρωποι εμπορεύονται στην παγκόσμια αγορά, χρησιμοποιούν επίσης συναλλαγματικές ισοτιμίες. Οι εισαγωγείς μπορούν να ανακαλύψουν πόσο κοστίζουν ξένα αγαθά και υπηρεσίες στο δικό τους νόμισμα. Οι εξαγωγείς μπορούν να ανακαλύψουν πόσο κοστίζουν τα δικά τους αγαθά και οι υπηρεσίες τους στους ξένους.
- Επισημάνετε ότι οι συναλλαγματικές ισοτιμίες συχνά αυξομειώνονται, όπως ακριβώς είχαν αποκλίσεις μεταξύ των ομάδων των μαθητών. Αυτές οι μεταβολές επηρεάζουν το εμπόριο στην παγκόσμια αγορά γιατί αυξάνουν ή μειώνουν τις τιμές των αγαθών και των υπηρεσιών σε μία δεδομένη χώρα.

Αν οι μαθητές κάνουν αργά τους υπολογισμούς τους, μειώστε τον αριθμό των χωρών τις οποίες «επισκέπτονται».

► **Περίληψη και Ανασκόπηση.**

- Οι άνθρωποι χρησιμοποιούν χρήματα γιατί αυτό τους βοηθά να εμπορεύονται και να αποταμιεύουν. Άλλα κάθε χώρα χρησιμοποιεί διαφορετική τιμή συναλλάγματος, ώστε οι άνθρωποι να τις ανταλλάσσουν, όταν εμπορεύονται στην παγκόσμια αγορά.
- Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι οι αυξήσεις ή οι μειώσεις στις συναλλαγματικές ισοτιμίες μπορούν να επηρεάσουν το διεθνές εμπόριο. Εάν είναι δυνατόν, δείξτε το πώς ισχύει κάτι τέτοιο με ένα προσωπικό ή ένα επιχειρηματικό παράδειγμα.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ
Μετατρέποντας Νομίσματα.

Ζητήστε από τους μαθητές να επαναλάβουν την άσκηση μετατροπής τιμών συναλλάγματος χρησιμοποιώντας τις τιμές της εφημερίδας.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ Νομισματικές Ισοτιμίες.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν το *Δεν Παλιώνει Ποτέ στη σελίδα 34* του Βιβλίου του Μαθητή.

Κάνετε ανασκόπηση των κυριότερων σημείων του άρθρου.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Πείτε στους μαθητές ότι πρόκειται να κάνουν ένα φανταστικό ταξίδι στον κόσμο. Χρησιμοποιήστε τον Παγκόσμιο Άτλαντα Τοίχου για να τους δείξετε τους προορισμούς τους.

Χωρίστε την τάξη σε έξι ομάδες και ζητήστε τους να διαβάσουν το *Διακοπές στον Κόσμο* στη σελίδα 36 του Βιβλίου του Μαθητή.

Μοιράστε τις Τιμές Συναλλάγματος σε κάθε ομάδα. Ζητήστε από τους μαθητές να συμπληρώσουν καταστάσεις εξόδων των διακοπών τους.

Ζητήστε από τις ομάδες να συγκρίνουν τα ποσά που ξόδεψαν στις διακοπές τους.

Να εξηγήσετε, γιατί τα ποσά που ξόδεύθηκαν είχαν διαφοροποιήσεις εξαιτίας των διαφορετικών ισοτιμιών συναλλάγματος, που χρησιμοποιήθηκαν.

Επισημάνετε ότι οι τιμές συναλλάγματος είναι σημαντικές για όλους όσους εμπορεύονται στη διεθνή αγορά.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι οι άνθρωποι χρησιμοποιούν χρήματα για να εμπορεύονται και να αποταμιεύουν. Διαφορετικές χώρες ωστόσο, έχουν διαφορετικές τιμές συναλλάγματος. Όταν εμπορεύονται με κάποιον άλλο, οι άνθρωποι ανταλλάσσουν αυτές τις διαφορετικές τιμές.

συνεχίζεται

Εάν είναι δυνατόν, χρησιμοποιήσετε ένα προσωπικό ή επιχειρηματικό παράδειγμα για να επεξηγήσετε τη σπουδαιότητα των τιμών συναλλάγματος.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ - Μετατρέποντας Νομίσματα.

Ζητήστε από τους μαθητές να επαναλάβουν τις ασκήσεις μετατροπής νομισμάτων χρησιμοποιώντας τις τρέχουσες τιμές συναλλάγματος της εφημερίδας.

Διακοπές στον Κόσμο.

Έστω ότι με ένα Ευρώ μπορούμε να αγοράσουμε:

A: 0,67 λίρες Αγγλίας,	1,25 ελβετικά φράγκα,	125 πέσοις
B: 0,625 λίρες Αγγλίας,	1,43 ελβετικά φράγκα,	100 πέσοις
Γ: 0,71 λίρες Αγγλίας,	1,11 ελβετικά φράγκα,	50 πέσοις

Τότε θα έχουμε τις εξής τρεις πιθανές ισοτιμίες A, B, Γ:

A	B	Γ
1 λίρα = 1,5 Ευρώ	1 λίρα = 1,6 Ευρώ	1 λίρα = 1,4 Ευρώ
1 ελβ. φράγκο = 0,8 Ευρώ	1 ελβ. φράγκο = 0,7 Ευρώ	1 ελβ. φράγκο = 0,9 Ευρώ
1 πέσο = 0,008 Ευρώ	1 πέσο = 0,010 Ευρώ	1 πέσο = 0,02 Ευρώ

Είναι ακόμη γνωστό ότι οι χώρες-μέλη της **Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.)** είναι οι παρακάτω **δεκαπέντε:** Πορτογαλία, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Ελλάδα, Βέλγιο, Ολλανδία, Λουξεμβούργο, Γερμανία, Αυστρία, Ιρλανδία, Μ. Βρετανία, Δανία, Σουηδία, Φινλανδία.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Από τις χώρες της Ε.Ε., η Μ. Βρετανία, η Σουηδία και η Δανία δεν ανήκουν στη ζώνη του Ευρώ. Αυτό σημαίνει ότι η Μ. Βρετανία έχει ως νόμισμά της την Αγγλική λίρα, η Σουηδία την Κορώνα Σουηδίας και η Δανία την Κορώνα Δανίας.

Συν/κή Ισοτιμία	A	B	Γ
	Ευρώ	Ευρώ	Ευρώ

Αγγλία - Λονδίνο**(Το νόμισμα της χώρας είναι η βρετανική λίρα)**

- Προσγειώνεστε στο αεροδρόμιο Heathrow και παίρνετε τον υπόγειο σιδηρόδρομο για το Λονδίνο. Ένα εισιτήριο στοιχίζει 2,5 λίρες.
- Φθάνετε στο ξενοδοχείο σας και πληρώνετε δύο διανυκτερεύσεις. Μία διανυκτέρευση στοιχίζει 40 λίρες.
- Παίρνετε ένα διώροφο λεωφορείο για να δείτε τον Big Ben, το κτήριο του Κοινοβουλίου, τα παλάτι του Buckingham και τον ποταμό Τάμεση. Όλοι οδηγούν στην αριστερή πλευρά του δρόμου. Το εισιτήριο λεωφορείου στοιχίζει 1 λίρα.
- Τα περισσότερα εστιατόρια σερβίρουν τα γεύματά τους μόνο σε καθορισμένες ώρες. Έτσι λοιπόν αυτή τη νύκτα παραγγέλνετε ένα πλούσιο δείπνο. Το δείπνο στοιχίζει 20 λίρες.

Λίρες

2,5	3,75	4	3,5
8	120	128	112
1	1,5	1,6	1,4
20	30	32	28

Γαλλία - Παρίσι**(Το νόμισμα της χώρας είναι το Ευρώ)**

- Διασχίζετε το κανάλι της Μάγχης με ένα ιπτάμενο πλοίο και φτάνετε στο Καλέ της Γαλλίας. Παίρνετε το τρένο για το Παρίσι, όπου κάνετε κράτηση στο ξενοδοχείο σας για δύο νύκτες. Η διανυκτέρευση κοστίζει 70 Ευρώ.
- Το Παρίσι είναι γεμάτο με εξαίσια αρτοπωλεία. Αγοράζετε μερικά κρουασάν με σοκολάτα. Στοιχίζουν 8 Ευρώ.
- Το Παρίσι έχει ωραία καταστήματα και εντυπωσιακά κτήρια. Περιμένετε την πόλη με λεωφορείο. Βλέπετε τον Σηκουάνα, το Λούβρο, την Παναγία των Παρισίων και τον Πύργο του Αϊφελ. Η περιήγηση με το λεωφορείο στοιχίζει 40 Ευρώ.
- Παίρνετε το δείπνο σας σε ένα μικρό γραφικό εστιατόριο στην Montmartre. Παραγγέλνετε φιλέτο και τηγανιτές πατάτες, καθώς και κόκκινο κρασί. Το δείπνο στοιχίζει 50 Ευρώ.

Ευρώ

140	140	140	140
8	8	8	8
40	40	40	40
50	50	50	50

Γερμανία - Φρανκφούρτη**(Το νόμισμα της χώρας είναι το Ευρώ)**

- Παίρνετε το τρένο από το Παρίσι για την Φρανκφούρτη. Φθάνοντας στο σιδηροδρομικό σταθμό της Φρανκφούρτης αγοράζετε ένα αναψυκτικό, στην τιμή των 65 λεπτών.
- Κάνετε κράτηση στο ξενοδοχείο για δύο βραδιές. Η δια-

Ευρώ

0,65	1,5	1,6	1,4
------	-----	-----	-----

	Συν/κή Ισοτιμία	A	B	Γ	
		Ευρώ	Ευρώ	Ευρώ	
		110	110	110	110
νυκτέρευση κοστίζει 55 Ευρώ.					
11. Για πρωινό παραγγέλνετε αυγά, μαύρο ψωμί, μαρμελάδα και βούτυρο. Το πρωινό στοιχίζει 25 Ευρώ.	25	25	25	25	
12. Αφού βρίσκεστε στη Φρανκφούρτη, αποφασίζετε να δοκιμάσετε τα τοπικά παραδοσιακά λουκάνικα για το βραδινό σας. Το φαγητό είναι πολύ πλούσιο και σίγουρα περισσότερο απ' όσο μπορείτε να φάτε. Πληρώνετε 50 Ευρώ.	50	50	50	50	
13. Ταχυδρομείτε τρία γράμματα στην οικογένεια και σε φίλους σας στην πατρίδα. Για κάθε γράμμα απαιτούνται γραμματόσημα αξίας 25 λεπτών.	0,75	0,75	0,75	0,75	
Ελβετία - Ζυρίχη (Το νόμισμα της χώρας είναι το ελβετικό φράγκο)	Ελβετικό φράγκο				
14. Το τρένο φθάνει στη Ζυρίχη και κάνετε κράτηση στο ξενοδοχείο για δύο βραδιές. Η διανυκτέρευση κοστίζει 75 φράγκα.	150	120	105	135	
15. Η Ζυρίχη είναι η μεγαλύτερη πόλη της Ελβετίας, αλλά έχει ωστόσο περί τους 400.000 κατοίκους. Βλέπετε πολλά παλιά κτήρια, εκκλησίες και μέρη της πόλης με μικρούς δρόμους που έχουν κατασκευασθεί εκαποντάδες χρόνια πριν. Αγοράζετε έναν ελβετικό σουγιά τοέπις σε ένα μικρό κατάστημα. Ο σουγιάς στοιχίζει 12,5 φράγκα.	12,5	10	8,75	11,25	
16. Το μεσημεριανό είναι το κύριο γεύμα. Παραγγέλνετε λουκάνικο και δοκιμάζετε τα περίφημα ελβετικά τυριά. Το βασικό σας πιάτο είναι λειωμένο τυρί σερβιρισμένο με πατάτες και πίκλες. Τρώτε τα πάντα. Το γεύμα κοστίζει 36 φράγκα.	36	28,8	25,2	32,4	
Μεξικό - Μέξικο (Το νόμισμα της χώρας είναι το πέσο)	Πέσο				
17. Από τη Ζυρίχη, φθάνετε αεροπορικώς μέσω Νέας Υόρκης, στην πόλη του Μεξικού. Η πόλη του Μεξικού είναι η πρωτεύουσα της χώρας και μία από τις πιο πολύβουες πρωτεύουσες του κόσμου. Είναι μία πόλη με αρχιτεκτονική ποικιλία που εντυπωσιάζει. Κλείνετε δωμάτιο για δύο βραδιές σε ξενοδοχείο πολυτελείας, με μπάνιο, τηλεόραση, κλιματισμό και υπέροχη θέα στην πόλη. Η τιμή του δωματίου (για τις δύο βραδιές) με πρωινό και ημιδιατροφή είναι 20.000 πέσος.	20.000	160	200	400	
18. Επισκέπτεσθε τον αρχαιολογικό χώρο της Teotihuacan,					

	Συν/κή Ισοτιμία	A Ευρώ	B Ευρώ	Γ Ευρώ
εξώ από την πόλη, με τις πυραμίδες του Ήλιου και της Σελήνης και το ναό των Τολτέκων. Η είσοδος στον αρχαιολογικό χώρο σας κόστισε 800 πέσος.	800	6,4	8	16
19. Το δείπνο σας περιλαμβάνει άγνωστα εξωτικά πιάτα, όπως γαλοπούλα με πικάντικη σοκολατένια σος και χοιρινό με σάλτσα από φασόλια, τσίλι και μαϊντανό. Το κόστος του δείπνου είναι 5.000 πέσος.	5.000	40	50	100
20. Αργά το βράδυ πίνετε την τεκίλα σας σε μπαράκι στα περίχωρα της πόλης. Το ποτό σάς κόστισε 3.000 πέσος.	3.000	24	30	200
21. Την επόμενη κάνετε βόλτα στην αγορά και ψωνίζετε ένα όμορφο χρωματιστό υφαντό και δύο κεραμικές μάσκες. Πληρώνετε για αυτά 10.000 πέσος.	10.000	80	100	200
Σύνολο	1048,85	1116,95	1523,95	

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 9

Διεθνείς Θέσεις Εργασίας

Γενική άποψη

Οι μαθητές διαβάζουν ένα άρθρο σχετικά με κάποιον διεθνή επιχειρηματία και προσδιορίζουν τις δεξιότητες που χρειάζονται για διαφορετικές θέσεις εργασίας σε μία διεθνή εταιρεία ποδηλάτων.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ δώσουν τον ορισμό του επιχειρηματία,
- ▶ εξετάσουν τα βασικά χαρακτηριστικά της λειτουργίας μίας διεθνούς επιχείρησης,
- ▶ προσδιορίσουν τις δεξιότητες των εργαζομένων, οι οποίες καθιστούν ικανές τις επιχειρήσεις να ανταγωνίζονται με επιτυχία στο χώρο της παγκόσμιας αγοράς.

Προετοιμασία

Διαβάστε και προβείτε σε ανασκόπηση των ακολούθων κειμένων: *Τροχός Εμπορίου*, *Κόσμος της Επιχείρησης* και *Διεθνείς Θέσεις Εργασίας*, στο Βιβλίο του Μαθητή *Παγκόσμια Αγορά*.

Προσδιορίστε ορισμένες ειδικότητες υπαλλήλων που είναι απαραίτητοι στην επιχείρησή σας. Πληροφορηθείτε σχετικά με τα χαρακτηριστικά και τις δεξιότητες που επιθυμεί η επιχείρησή σας για τους εργαζόμενούς της. Προετοιμασθείτε να εξηγήσετε πώς η επιχείρησή σας διασφαλίζει ότι οι άνθρωποι που προσλαμβάνει διαθέτουν πράγματι αυτές τις δεξιότητες.

ENNOIES

Επιχειρηματίας.

Κίνητρο.

Αλληλεξάρτηση.

Αγορά.

Κέρδος.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Ανάλυση πληροφοριών.

Ταξινομιώντας.

Κριτική σκέψη.

Δίνοντας αναφορές.

Ομαδική εργασία.

Συζητήστε με τον καθηγητή τον καλύτερο τρόπο να χωρίσετε την τάξη σε πέντε ομάδες πριν να ξεκινήσετε. Επίσης, παρακαλώ λάβετε υπόψη σας την προαιρετική Δραστηριότητα Ζωής, Αναζήτηση Εργασίας, που εσείς ή ο καθηγητής μπορείτε να χρησιμοποιήσετε.

Υλικό

- Το Βιβλίο του Μαθητή *Παγκόσμια Αγορά*.
- Χαρτί σημειώσεων (προαιρετικά).
- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).
- Παγκόσμιος Άτλαντας Τοίχου (προαιρετικά).

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► Εισαγωγή.

- Ρωτήστε τους μαθητές τι θα έκαναν αν είχαν μερικά επιπλέον χρήματα. Πείτε τους ότι θα τους δώσετε τρεις επιλογές και ότι θέλετε να αποφασίσουν ο καθένας για τον εαυτό του, ποια από τις τρεις θα επέλεγαν. Θέστε στους μαθητές το ακόλουθο πρόβλημα:

Δουλέψατε σε εργασία μερικής απασχόλησης και συγκεντρώσατε ένα μικρό ποσό χρημάτων. Έχετε τρεις επιλογές.

1. *Μπορείτε να τοποθετήσετε τα χρήματά σας στο λογαριασμό αποταμιεύσεων σας, με καλή απόδοση και χωρίς ρίσκο.*
2. *Μπορείτε να αγοράσετε τα δικαιώματα χρήσης μιας θέσης πλανόδιου πωλητή παγωτών. Το πάρκο της πόλης έχει έλλειψη σε παρόμοιες υπηρεσίες και ο δήμος έχει συμφωνήσει να σας επιτρέψει να στήσετε έναν κινητό πάγκο. Ο πάγκος και οι προμήθειες θα στοιχίσουν όλες σας τις αποταμιεύσεις. Υπάρχει κίνδυνος ο καιρός να είναι κακός, ο κόσμος να μην έρθει και έτσι μπορεί να χάσετε τα περισσότερα από τα χρήματά σας. Ωστόσο, αν οι πωλήσεις είναι εξαιρετικές, θα μπορούσατε να διπλασιάσετε τα χρήματά σας.*
3. *Μπορείτε να αγοράσετε ένα ποδήλατο. Ο φίλος σας έχει ένα μεταχειρισμένο ποδήλατο που θα θέλατε πολύ να αγοράσετε. Οι γονείς σας συμφωνούν, αν και θα σας χρειαστούν όλες σας οι αποταμιεύσεις.*

- Δώστε ένα ή δύο λεπτά στους μαθητές να σκεφθούν τις επιλογές τους και στη συνέχεια ζητήστε τους να σηκώσουν τα χέρια τους για κάθε επιλογή ξεχωριστά ώστε να προσδιορίσετε πόσοι μαθητές διάλεξαν την κάθε μία από αυτές.
- Πείτε στους μαθητές ότι μία από τις επιλογές ταιριάζει με τον όρο ενός επιχειρηματία. Ρωτήστε τους ποιος νομίζουν ότι είναι αυτός. Η σωστή απάντηση είναι η No 2. Εξηγήστε ότι επιχειρηματίας είναι αυτός που διακινδυνεύει τα χρήματά του προκειμένου να πραγματοποιήσει κέρδος.
- Πείτε στους μαθητές ότι σήμερα θα διδαχθούν σχετικά με έναν επιχειρηματία που λειτουργεί μία διεθνή επιχείρηση.

► Δραστηριότητα.

- Μοιράστε το Βιβλίο του Μαθητή. Ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στη σελίδα 39 και να διαβάσουν το *Τροχός Εμπορίου*. Αφού θα έχουν ολοκληρώσει το διάβασμά τους, πείτε τους ότι θα αξιοποιήσουν το παράδειγμα της *Εταιρείας Συναρμολόγησης*, για να διδαχθούν σχετικά με τη λειτουργία μίας διεθνούς επιχείρησης.
- Αν δεν το έχετε κάνει ακόμη, χωρίστε την τάξη σε πέντε ομάδες. Ζητήστε από τους μαθητές να ανατρέξουν στο *Διεθνείς Θέσεις Εργασίας* στη σελίδα 42 στο Βιβλίο του Μαθητή.
- Επισημάνετε στους μαθητές ότι ένα από τα πρώτα πράγματα, που κάνουν οι επιχειρηματίες, είναι να προσδιορίσουν τα βασικά στοιχεία της επιχείρησής τους. Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν και να συμπληρώσουν στις ομάδες τους το πρώτο μέρος των *Διεθνών Θέσεων Εργασίας*, «*Κόσμος της Διεθνούς Επιχείρησης*». Δώστε τους πέντε λεπτά.
- Με το πέρας του χρόνου, ζητήστε από τους μαθητές να αναφέρουν τις αποφάσεις τους. Οι σωστές απαντήσεις

Κέρδος είναι η διαφορά, που προκύπτει μεταξύ των συνολικών εσόδων της επιχείρησης και των συνολικού κόστους. Είναι αντί που απομένει, αφού έχουν καλυφθεί οι επιχειρηματικές δαπάνες.

είναι:

Ανάλυση Αγοράς: αφορά στον τόπο πώλησης του προϊόντος.

Κεφάλαιο: αφορά στο βασικό κτήριο γραφείων (της εταιρείας) και τα εργαλεία συναρμολόγησης των ποδηλάτων.

Υλικά: αφορά στα εξαρτήματα των ποδηλάτων.

Ανθρώπινο Πόροι: αφορά στους ανθρώπους που σχεδιάζουν, παράγουν και εμπορεύονται τα ποδήλατα.

Συνάλλαγμα: αφορά στο τι συμβαίνει, όταν το χρήμα της εταιρείας κινείται από μία χώρα σε μία άλλη.

Κέρδος: αφορά σε ό,τι απομένει αφού έχουν καλυψθεί οι επιχειρηματικές δαπάνες.

- Εξηγήστε στους μαθητές ότι για τη λειτουργία μίας διεθνούς επιχείρησης απαιτούνται πολλαπλές δεξιότητες. Η Εταιρεία Συναρμολόγησης χρειάζεται πέντε νέους υπαλλήλους. Παραπέμψτε τους μαθητές στον Κόσμο των Επιχειρήσεων στη σελίδα 41 του Βιβλίου του Μαθητή Διεθνές Εμπόριο. Εξηγήστε τους ότι θα χρησιμοποιήσουν αυτή την πληροφορία για να συμπληρώσουν το δεύτερο μέρος των Διεθνών Εργασιών, Κάνοντας Προσλήψεις στη Διεθνή Αγορά.
- Αναθέστε σε κάθε ομάδα μία από τις πέντε εργασίες που είναι για συμπλήρωση. Δώστε στις ομάδες περίπου 10 λεπτά για να συμπληρώσουν αυτή τη Δραστηριότητα.
- Με το πέρας του χρόνου, ρωτήστε κάποιον από κάθε ομάδα να αναφερθεί στα χαρακτηριστικά, που επέλεξαν από τη διαφήμιση. Παρότι μερικά από τα πιθανά χαρακτηριστικά μπορεί να ταιριάζουν σε οποιαδήποτε δουλειά, ορισμένα ταιριάζουν σε συγκεκριμένες δουλειές. Ελέγχτε τις απαντήσεις των μαθητών με τα ακόλουθα:
 - **Χρηματοοικονομικός αναλυτής:** κατανόηση της λειτουργίας των τιμών συναλλαγμάτων σε διαφορετικές χώρες, γνώση των τρόπων διαχείρισης της ροής των μετρητών μεταξύ των χωρών.
 - **Αντιπρόσωπος πωλήσεων:** κατανόηση των ενδιαφερόντων των καταναλωτών, ικανότητα να πείθει τους ανθρώπους να αγοράσουν το προϊόν, γνώση ελέγχου της ικανοποίησης του πελάτη, ικανότητα παροχής βοήθειας στους πελάτες.
 - **Σχεδιαστής παραγωγής:** κατανόηση των βιβλίων της παραγωγικής διαδικασίας, γνώση των υλικών που απαιτούνται για την παραγωγή συστατικών των προϊόντων.
 - **Ειδικός υπολογιστών:** γνώση του τι θα επιτύχουν διάφοροι υπολογιστές, γνώση των μεθόδων εκπαίδευσης στη λειτουργία των υπολογιστών και του λειτουργικού συστήματος, ικανότητα βελτίωσης των επικοινωνιών εφαρμόζοντας την τεχνολογία των υπολογιστών.

- **Αναλυτής αγοράς:** δεξιότητες έρευνας για τον προσδιορισμό πιθανών πελατών παγκοσμίως, γνώση ξένων κρατών και των πολιτισμών τους, γνώση τρόπων ανάπτυξης νέων επιχειρήσεων και δημιουργίας εισοδήματος.
- Τα γενικά χαρακτηριστικά, τα οποία θα μπορούσαν να ταιριάζουν με τις περισσότερες θέσεις είναι:
 - Απόδειξη δημιουργικής σκέψης.
 - Επιθυμία ανέξησης των κερδών της επιχείρησης.
 - Εξαιρετικές δεξιότητες επικοινωνίας.
 - Ικανότητα να συνεργάζεται σωστά με τους άλλους.
- Ζητήστε από τους μαθητές να ορίσουν τις εξαιρετικές δεξιότητες για κάθε μία από τις ανατεθιμένες εργασίες. Συζητήστε με την τάξη ποιες δεξιότητες επιλέγουν και για ποιο λόγο.

► *Περίληψη και Ανασκόπηση.*

- Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι η λειτουργία μίας επιχείρησης σημαίνει τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την αγορά, το κεφάλαιο, τα υλικά, το ανθρώπινο δυναμικό, την προώθηση προϊόντων, τις συναλλαγές και το κέρδος. Με προσεκτική λήψη αυτών των αποφάσεων, μία επιχείρηση έχει την ευκαιρία να πραγματοποιήσει κέρδος στην παγκόσμια αγορά· το κέρδος δεν είναι ωστόσο ποτέ εξασφαλισμένο. Οι άνθρωποι που διακινδυνεύουν τα χρήματά τους, αποκτώντας μία επιχείρηση, ονομάζονται **επιχειρηματίες**.
- Επί πλέον, πείτε στους μαθητές ότι οι επιχειρηματίες προσλαμβάνουν ανθρώπους για την εκτέλεση διαφόρων εργασιών. Κάθε εργασία έχει συγκεκριμένες απαιτήσεις δεξιοτήτων. Περιγράψτε στους μαθητές τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που αναζητά η επιχείρησή σας για τους εργαζόμενούς της και πώς εξασφαλίζει ότι προσλαμβάνει τους κατάλληλους ανθρώπους.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ
Αναζήτηση Εργασίας.

Ζητήστε από τους μαθητές να χρησιμοποιήσουν μία τοπική εφημερίδα για την εύρεση καταχωρισμένων διαφημίσεων, που αφορούν στη διεθνή αγορά. Ζητήστε τους να προσδιορίσουν τις απαιτούμενες δεξιότητες για την απόκτηση μίας τέτοιας θέσης εργασίας και να πληροφορηθούν, πώς μπορεί κάποιος να αποκτήσει αυτές τις δεξιότητες.

Εναλλακτικά, ζητήστε από τους μαθητές να σκεφθούν μία καινούργια βιομηχανία, που θα δημιουργηθεί μελλοντικά, εξαιτίας της λειτουργίας του διεθνούς εμπορίου. Ζητήστε τους να συντάξουν μία αγγελία για μία εταιρεία, που προκηρύσσει μία καινούργια θέση εργασίας.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ

Διεθνείς Θέσεις Εργασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Δώστε στους μαθητές τρεις επιλογές σχετικά με το τι θα έκαναν ένα μικρό ποσό χρημάτων, που έχουν αποταμιεύσει. Εξηγήστε τους ότι, εάν προτίθενται να διακινδυνεύσουν τα χρήματά τους ξεκινώντας μία δική τους επιχείρηση, θα πληρούσαν τότε τις προϋποθέσεις προκειμένου να ονομάζονται επιχειρηματίες.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Χωρίστε την τάξη σε μικρές ομάδες. Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν το *Τροχός του Εμπορίου* στη σελίδα 39 του Βιβλίου του Μαθητή. Στη συνέχεια ζητήστε τους να συμπληρώσουν το πρώτο μέρος από τις Διεθνείς Θέσεις Εργασίας στη σελίδα 42.

Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν τον *Κόσμο της Επιχείρησης* στη σελίδα 41 και να συμπληρώσουν το δεύτερο μέρος από τις Διεθνείς Θέσεις Εργασίας στη σελίδα 42.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Υπενθυμίστε στους μαθητές τις απαραίτητες δεξιότητες για τις Διεθνείς Θέσεις Εργασίας και τα είδη των αποφάσεων, οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν σε μία διεθνή αγορά.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ -Αναζήτηση Εργασίας.

Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν αγγελίες εργασίας για Διεθνείς Θέσεις Εργασίας στην εφημερίδα. Ζητήστε τους να προσδιορίσουν τις δεξιότητες που προϋποθέτουν τέτοιου είδους εργασίες.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 10

Αναπτυξιακό Περιβάλλον

Γενική άποψη

Οι μαθητές μαθαίνουν σχετικά με το ρόλο της ατομικής ιδιοκτησίας και των αγορών στην προώθηση της οικονομικής μεγέθυνσης και την καθοδήγηση των περιβαλλοντικών πόρων. Σε μικρές ομάδες, διαβάζουν άρθρα σχετικά με τα περιβαλλοντικά προβλήματα, που συνδέονται με την οικονομική μεγέθυνση και στη συνέχεια αξιοποιούν τη γνώση τους για να συζητήσουν σχετικά με ένα σημαντικό πόρο σε διεθνές επίπεδο, π.χ. τα ψάρια των ωκεανών.

Στόχοι

Οι μαθητές θα:

- ▶ εξηγήσουν το ρόλο της ατομικής ιδιοκτησίας και της αγοράς στην προώθηση της οικονομικής μεγέθυνσης,
- ▶ εξηγήσουν το λόγο, για τον οποίο οι άνθρωποι δεν δείχνουν πάντοτε ευαισθησία στην προσεκτική χρήση των περιβαλλοντικών πόρων,
- ▶ προσδιορίσουν τρόπους προώθησης της προσεκτικής, παραγωγικής χρήσης των περιβαλλοντικών πόρων.

Προετοιμασία

Διαβάστε τις ιστορίες στο Βιβλίο του Μαθητή *Παγκόσμια Αγορά*, σελίδες 45 - 47, που σχετίζονται με την οικονομική μεγέθυνση και το περιβάλλον: *Γλυκιά Ανάπτυξη* και *Επενδύουν οι Άνθρωποι και στους Ελέφαντες*;

Προγραμματίστε να χωρίσετε την τάξη σε μικρές ομάδες, ώστε κάθε μία να διαβάσει μία διαφορετική ιστορία. Από τις προηγούμενες Δραστηριότητες

ENNOIES

*Οικονομική μεγέθυνση.
Πόροι.*

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

*Ανάλυση πληροφοριών.
Κριτική σκέψη.
Δίνοντας αναφορές.
Ομαδική εργασία.*

διαλέξετε μερικές χώρες για να δείξετε τις διαφορές στη συνολική κατά κεφαλή παραγωγή.

Συγκρίνετε τα συμπεράσματά σας και συζητήστε τα με το φορέα πιλοτικής εφαρμογής του Προγράμματος της Επιχειρηματικότητας Νέων.

Υλικό

- Κάρτες Πολλαπλών Χρήσεων (προαιρετικά).
- Παγκόσμια Γεωγραφία (προαιρετικά)*.
- Το Βιβλίο του Μαθητή *Παγκόσμια Αγορά*.
- Στυλό και μολύβια (προαιρετικά).
- Βεβαιώσεις Παρακολούθησης και Κατανόησης του Προγράμματος.

*Βλέπε παραπομπή σελίδας 18.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

► Εισαγωγή.

- Υπενθυμίστε στους μαθητές ότι η προηγούμενη Δραστηριότητα, Διεθνείς Θέσεις Εργασίας, έδειξε ότι οι εργασίες των ανθρώπων επηρεάζονται με αυξανόμενο ρυθμό από τις διεθνείς επιχειρήσεις. Εξηγήστε ότι ο αριθμός των εργασιών, όπως και τα εισοδήματα, αυξάνονται σε μία χώρα, όταν η οικονομία της μεγεθύνεται.
- Τονίστε ότι οι οικονομίες μεγεθύνονται, όταν αυξάνεται η παραγωγικότητα. Στον πίνακα σημειώστε τη συνολική κατά κεφαλή παραγωγή για μερικές χώρες. Εξηγήστε ότι, όταν αυξάνεται αυτός ο αριθμός, αυξάνεται παράλληλα και η οικονομία της.
- Επισημάνετε ότι οι άνθρωποι επιθυμούν να διατηρήσουν και να προστατέψουν το περιβάλλον, αλλά οι άνθρωποι στις χώρες υψηλού εισοδήματος είναι συχνά περισσότερο πρόθυμοι να δαπανήσουν πόρους προστατεύοντας το περιβάλλον. Ρωτήστε τους μαθητές αν πιστεύουν ότι ενεργούμε σωστά διατηρώντας τους πόρους και προστα-

Βεβαιωθείτε ότι οι χώρες που θα επιλέξετε καταδεικνύουν μία ευρεία ποικιλία της συνολικής κατά κεφαλή παραγωγής. Χρησιμοποιήστε για παράδειγμα την Κίνα, το Μεξικό και την Αυστραλία.

τεύοντας το περιβάλλον. Ζητήστε τους να αναφέρουν μερικά περιβαλλοντικά προβλήματα. Σημειώστε μερικές απαντήσεις στον πίνακα.

- Ύστερα από μερικές απαντήσεις, επισημάνετε ότι ο τρόπος με τον οποίο αξιοποιούμε τους πόρους τους οποίους διαθέτομε εξαρτάται από τα κίνητρα που έχουμε. Ζητήστε από τους μαθητές να δώσουν τον ορισμό του κινήτρου.
- Τονίστε τις ακόλουθες διαφορές μεταξύ των κινήτρων, που πρωθυΐον την οικονομική μεγέθυνση, και αυτών που οδηγούν σε περιβαλλοντικά προβλήματα:

Η οικονομική μεγέθυνση πραγματοποιείται, όταν οι άνθρωποι έχουν κίνητρο να παράγουν όσα χρειάζονται.

Τα περιβαλλοντικά προβλήματα προκύπτουν, όταν οι άνθρωποι δεν έχουν κίνητρα να χρησιμοποιούν προσεκτικά πόρους, όπως ο αέρας για παράδειγμα.

- Προτείνετε το ψάρι του ακεανού ως ένα ενδιαφέρον παράδειγμα του πώς η οικονομική μεγέθυνση μπορεί μερικές φορές να δημιουργήσει προβλήματα στο περιβάλλον.
- Οι άνθρωποι σε πολλές χώρες έχουν κίνητρα να πιάσουν όσο το δυνατόν περισσότερα ψάρια, για να φάνε και να τα πουλήσουν στο μέτρο του δυνατού. Άλλα εξαιτίας του γεγονότος ότι υπάρχουν **αδύναμα** κίνητρα για την προσεκτική χρήση αυτού του πολύτιμου πόρου, μπορεί να υπάρχουν όλο και λιγότερα ψάρια στο μέλλον. Ο πόρος «στερεύει».
- Πείτε στους μαθητές ότι θέλετε να διαβάσουν άρθρα σχετικά με τα προβλήματα της οικονομικής μεγέθυνσης ή το περιβάλλον και δείτε αν μπορούν να προτείνουν τρόπους για την προστασία των ψαριών του ακεανού.

Κίνητρο είναι ο λόγος για τον οποίο οι άνθρωποι κάνουν κάπι.

► Δραστηριότητα.

- Χωρίστε την τάξη σε ομάδες και αναθέστε σε κάθε ομάδα μία από τις ακόλουθες ιστορίες στις σελίδες 45 - 47 στο Βιβλίο του Μαθητή: *Γλυκιά Ανάπτυξη και Επενδύουν οι Άνθρωποι και στους Ελέφαντες;*

Ζητήστε από τον καθηγητή να σας βοηθήσει να χωρίσετε την τάξη σε ομάδες.

- Εξηγήστε στις ομάδες ότι θέλετε να χρησιμοποιήσουν την πληροφορία από το άρθρο που τους αναθέσατε για να απαντήσουν στην ερώτηση σχετικά με τα ψάρια του ακεανού. Όταν θα έχουν τελειώσει, ζητήστε τους να θέσουν τις απαντήσεις τους για συζήτηση στην τάξη.
- Ζητήστε από κάθε μαθητή να διαβάσει το άρθρο της ομάδας του. Ζητήστε από τις ομάδες να προετοιμάσουν τις απαντήσεις τους στις ερωτήσεις, που τους αναθέσατε.
- Ζητήστε από έναν μαθητή από κάθε ομάδα να παρουσιάσει για λογαριασμό της ομάδας του με τον ακόλουθο τρόπο:

Να διαβάσει την ερώτηση.

Να συνοψίσει σύντομα το άρθρο.

Να εξηγήσει τις απαντήσεις της ομάδας του.

- Μετά τις παρουσιάσεις, ζητήστε από τους μαθητές της τάξης να αξιοποιήσουν όσα έχουν διδαχθεί, προτείνοντας τρόπους μείωσης της υπερβολικής κατανάλωσης ψαριών από τους ακεανούς.

► Περίληψη και Ανασκόπηση.

- Επισημάνετε ότι η οικονομική μεγέθυνση και η προστασία του περιβάλλοντος εξαρτώνται από τα κίνητρά μας. Όταν οι πόροι δεν βρίσκονται στην κατοχή κάποιου, συχνά τους σπαταλάμε χρησιμοποιώντας τους πριν να το κάνει κάποιος άλλος.
- Για να επιτύχομε την οικονομική μεγέθυνση και προστασία του περιβάλλοντος, χρειαζόμαστε ισχυρά κίνητρα για την προσεκτική χρήση όλων των πόρων. Ένας τρόπος

δημιουργίας των κινήτρων είναι να πείσουμε τους ιδιώτες να λειτουργούν ως επιστάτες. Όπως ακριβώς οι μαθητές φαίνεται να νοιάζονται περισσότερο για όσα κατέχουν (τα προσωπικά τους είδη), έτσι και οι ιδιώτες νοιάζονται περισσότερο για όσα τους ανήκουν. Οι νόμοι αποτελούν επίσης άλλους τρόπους για τη δημιουργία κινήτρων.

Εάν έχετε χρόνο, ίσως επιθυμείτε να ζητήσετε από τους μαθητές να προτείνουν δικές τους λύσεις.

- Τέλος, εξηγήστε στους μαθητές ότι οι κυβερνήσεις εξακολουθούν να συναντώνται και να συζητούν τις διαφωνίες τους σχετικά με την οικονομική μεγέθυνση και την περιβαλλοντική προστασία. Ο Διεθνής Οργανισμός Εμπορίου (WTO) συνεχίζει τις προσπάθειές του για τη μετατροπή της περιβαλλοντικής προστασίας ως ένα μέρος των πολιτικών εμπορίου.
- Διανείμετε τις *Βεβαιώσεις Παρακολούθησης* και *Κατανόησης του Προγράμματος* στους μαθητές. Δεδομένου ότι είναι η τελευταία φορά, που κάνετε μάθημα στους μαθητές, μην ξεχάσετε να αναφέρετε το πόσο πολύ απολαύσατε το χρόνο που ήσασταν μαζί τους. Ευχαριστήστε τους επίσης για τη συμμετοχή τους. Μοιραστείτε μαζί τους ότι μάθατε από αυτούς και ζητήστε από μερικούς μαθητές να σας πουν κάτι, το οποίο θα θυμούνται από αυτήν την εμπειρία.

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗΣ Αναπτυξιακό Περιβάλλον.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Διαλέξτε δύο ή τρεις χώρες προκειμένου να δείξετε τα διαφορετικά επίπεδα της συνολικής κατά κεφαλή παραγωγής.

Επισημάνετε ότι οι περισσότεροι άνθρωποι στον κόσμο επιθυμούν τη μεγέθυνση της οικονομίας. Επιθυμούν επίσης να προστατέψουν το περιβάλλον.

Εξηγήστε τη σημασία των κινήτρων και επισημάνετε την αντίθεση που υπάρχει μεταξύ των κινήτρων που δημιουργούν την οικονομική μεγέθυνση και αυτών που προκαλούν ζημιά στο περιβάλλον.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Χωρίστε την τάξη σε ομάδες και αναθέστε σε κάθε ομάδα μία ιστορία από το Βιβλίο του Μαθητή.

Ζητήστε από τους μαθητές να διαβάσουν φωναχτά τις απαντήσεις τους και να παρουσιάσουν μία σύνοψη του άρθρου που τους είχε ανατεθεί.

Ζητήστε από κάθε ομάδα να παρουσιάσει την απάντησή της στην ερώτηση που της είχε ανατεθεί.

Ζητήστε από την τάξη να προτείνει με ποιον τρόπο θα προλάμβανε την υπερβολική κατανάλωση των ψαριών του ωκεανού.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ

Η οικονομική μεγέθυνση και η περιβαλλοντική προστασία εξαρτώνται και οι δύο από τα κίνητρα που ισχύουν.

Η θετική επιρροή της λειτουργίας της ατομικής ιδιοκτησίας και των νόμων της αγοράς μπορούν να ισχύουν ταυτόχρονα.

Ορολογία.

Αγαθά: Μέσα με τα οποία ικανοποιούνται οι ανθρώπινες ανάγκες.

Αγορά: Κάθε μέσο και τόπος για την πραγματοποίηση αγοραπωλησιών.

Ανθρώπινο Πόροι: Το ανθρώπινο δυναμικό (ο παραγωγικός συντελεστής εργασία).

Αντιπραγματισμός: Ανταλλαγή ενός αγαθού ή μίας υπηρεσίας έναντι κάποιου άλλου.

Απόλυτο Πλεονέκτημα: Η ικανότητα μίας χώρας να παράγει ένα προϊόν σε κόστος χαμηλότερο από ό,τι οι ανταγωνιστές της. Αυτό σημαίνει ότι η χώρα μπορεί να παράγει ένα προϊόν θυσιάζοντας μικρότερη ποσότητα πόρων ή περισσότερο αποτελεσματικά από ό,τι μπορεί κάποια άλλη χώρα.

Δασμός: Η επιβολή ενός φόρου στις εξαγωγές.

Εισαγωγές: Τα αγαθά και οι υπηρεσίες που αγοράζονται από κάποια άλλη χώρα.

Έλλειψη: Η αδυναμία να ικανοποιηθούν οι ανθρώπινες ανάγκες.

Εξαγωγές: Τα αγαθά και οι υπηρεσίες που πωλούνται σε μία άλλη χώρα.

Επιχειρηματίας: Άτομο το οποίο συστήνει μία επιχείρηση με την προσδοκία του κέρδους.

Επιχορήγηση: Οικονομική ενίσχυση, η οποία παρέχεται συχνά από το κράτος επιδιώκοντας να ενισχύσει την παραγωγή ενός συγκεκριμένου προϊόντος.

Ζήτηση: Η ποσότητα ενός αγαθού ή μίας υπηρεσίας την οποία οι καταναλωτές επιθυμούν και μπορούν να αγοράσουν για κάθε επίπεδο τιμής σε μία δεδομένη χρονική στιγμή.

Κέρδος: Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ των συνολικών εσόδων της επιχείρησης και του συνολικού κόστους.

Κεφαλαιακοί Πόροι: Μηχανές, εργοστάσια, εργαλεία.

Κίνητρο: Ο λόγος για τον οποίο κάνουν κάτι οι άνθρωποι.

Κόστος Ευκαιρίας: Τα αγαθά και οι υπηρεσίες που πρέπει να θυσιαστούν προκειμένου να αποκτηθούν άλλα αγαθά και υπηρεσίες.

Νόμισμα: Η νομισματική μονάδα μίας χώρας.

Οικονομία: Ο τρόπος, με τον οποίο μία χώρα παράγει, διανέμει και καταναλώνει τους πόρους της.

Οικονομία της Αγοράς: Ονομάζεται μια οικονομία όταν οι περισσότεροι πόροι ανήκουν σε ιδιώτες, οι οποίοι λαμβάνουν τις δικές τους αποφάσεις καθοδηγούμενοι από τις τιμές, που διαμορφώνονται στην αγορά.

Ποσόστωση: Η επιβολή ενός περιορισμού στην ποσότητα των αγαθών και υπηρεσιών που εισάγονται.

Προσφορά: Η ποσότητα ενός αγαθού ή μίας υπηρεσίας που επιθυμούν να πωλήσουν οι παραγωγοί για κάθε επίπεδο παραγωγής σε μία δεδομένη χρονική στιγμή.

Συγκριτικό Πλεονέκτημα: Η ικανότητα παραγωγής ενός συγκεκριμένου αγαθού με συγκριτικά χαμηλότερο κόστος από ό,τι άλλα αγαθά.

Συναλλαγή: Μία ανταλλαγή.

Συναλλαγματικές Ισοτιμίες: Η αξία ενός νομίσματος σε σχέση με κάποιο άλλο.

Υπηρεσία: Μία εργασία που εμπεριέχει αξία.

Φραγμοί Εμπορίου: Μία δράση, που σχεδιάζεται για να επιβραδύνει ή να εμποδίσει τη διεξαγωγή του εμπορίου μεταξύ των κρατών.

Φυσικοί Πόροι: Δώρα της φύσης, όπως το έδαφος, τα ορυκτά, η ξυλεία, τα ψάρια κ.ά.

ΕΝΤΥΠΟ ΣΧΟΛΙΩΝ

Επώνυμο:

Όνομα:

Θέση:

Φορέας:

Διεύθυνση:

Τηλ:

Ημερομηνία:

Σχόλια - Παρατηρήσεις:

Προτάσεις για αλλαγή - βελτίωση του υλικού/των διαδικασιών:

Παράκληση: Να αναγράφετε σε ποιο σημείο αναφέρεται το σχόλιο, η παρατήρηση, η πρόταση. Με το τέλος του προγράμματος να σταλεί στους υπεύθυνους του Προγράμματος Επιχειρηματικότητα Νέων συμπληρωμένο.

